

DOCUMENTS D'AVALUACIÓ

Avaluació de la implementació de les mesures adoptades pel Departament d'Educació en relació amb les tardes de setembre als centres educatius

AVALUACIÓ DEL DISSENY I IMPLEMENTACIÓ

Aquest document està subjecte a una llicència Reconeixement 4.0 de Creative Commons.

Se'n permet la reproducció, la distribució, la comunicació pública i la transformació per generar una obra derivada, sense cap restricció sempre que se'n citi el titular dels drets.

La llicència completa es pot consultar a <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>

© Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

Elaboració: **Neus Martí**
Edició: **Gabinet Tècnic**
1a edició: **abril de 2023**

Índex

1. Introducció	4
2. Metodologia	5
3. Avaluació dels agents de les Tardes de lleure educatiu del curs 2022-2023	9
3.1. Valoracions sobre el disseny	9
3.2. Valoracions sobre la implementació	11
3.3. Valoracions sobre els resultats.....	20
4. Valoració de propostes	23
4.1. En relació amb l'organització de les tardes de setembre	23
• Personal educatiu.....	24
• Famílies.....	26
• Prestadors del servei de les Tardes de lleure educatiu	27
• Ens locals	28
• Persones expertes.....	29
• Patronal de transport escolar.....	30
4.2. En relació amb les estratègies de compensació del temps lectiu	31
5. Consideracions finals	33
Annexos	37
Agents participants.....	37
Valoracions d'aspectes més enllà de les tardes de lleure educatiu	40

1. Introducció

El Departament d'Educació va introduir l'avançament del curs escolar 2022-2023 mitjançant l'ORDRE EDU/113/2022, de 3 de maig, per la qual s'estableix el calendari escolar del curs 2022-2023 per als centres educatius no universitaris de Catalunya.

Anticipar l'inici de curs és un aspecte central per promoure l'equitat i reduir les desigualtats socials, atès que la desconexió de l'àmbit escolar per períodes llargs de vacances incideix de manera desfavorable en els col·lectius socials més vulnerables i que més necessiten un contacte continuat amb el centre educatiu per treballar les seves habilitats cognitives, socials i emocionals. Aquesta Ordre introdueix l'avançament del curs escolar a la primera setmana de setembre, recollint les recomanacions del Consell Escolar de Catalunya i fent realitat una demanda històrica. La mesura fa que al segon cicle d'educació infantil i a l'educació primària es distribueixi el temps lectiu del curs de manera diferenciada. Al mes de setembre es redueixen les hores lectives diàries sense que es vegi afectat el total d'hores lectives d'un curs complet equivalent de 176 dies lectius. No obstant això, no es veu afectat el servei de menjador escolar i es compensa l'atenció de l'alumnat amb activitats de lleure educatiu gratuïtes per a les famílies. Les dates d'aprovació de la mesura han requerit una gestió complexa que ha comportat un repte per als agents implicats. És en aquest context, doncs, que el Departament d'Educació ha gestionat conjuntament amb els centres educatius l'atenció de l'alumnat durant les tardes de setembre.

Amb la finalitat de planificar l'organització del curs 2023-2024, el Departament d'Educació ha promogut l'avaluació del programa Tardes de lleure educatiu per part dels agents implicats. El resultat de l'avaluació ha de permetre valorar al Departament d'Educació la conveniència de reproduir aquest model en anys futurs o modificar-lo parcialment o totalment.

L'objectiu del procés d'avaluació portat a terme ha estat facilitar:

- 1) l'avaluació per part dels agents implicats del plantejament i la implementació del programa Tardes de lleure educatiu tal com s'ha portat a terme el curs 2022-2023 en el marc de les mesures d'avançament del calendari escolar;
- 2) la identificació de propostes de millora a fer en el marc de l'avançament del curs 2023-2024.

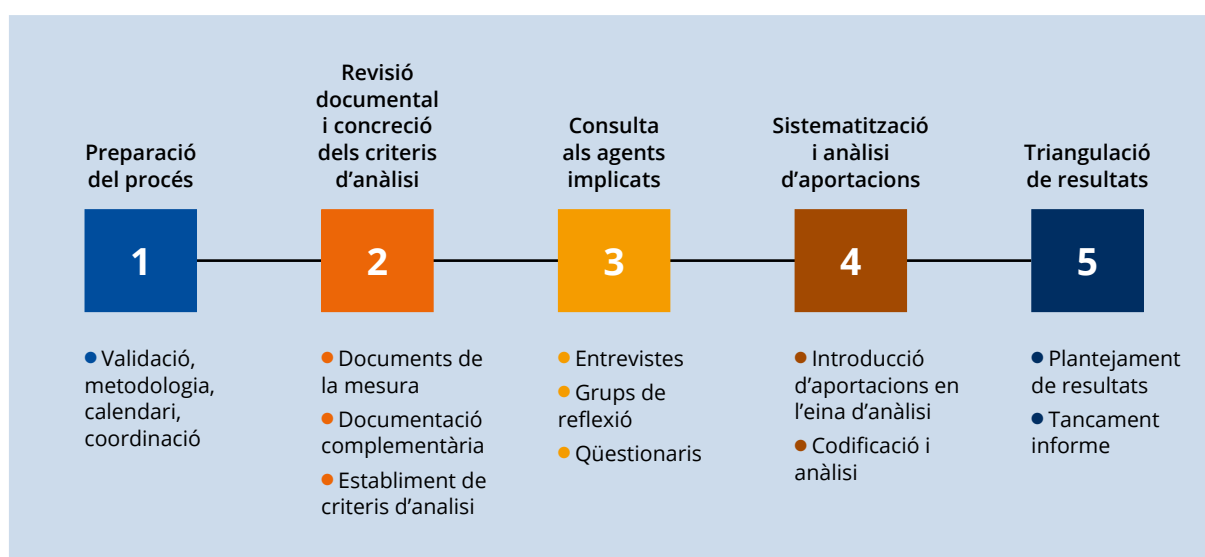
Aquest document presenta el procés d'avaluació seguit i les tècniques utilitzades, les valoracions dels agents sobre el plantejament i la implementació de les Tardes de lleure educatiu en el curs 2022-2023, així com les propostes de millora que s'han fet en el marc de l'avançament del curs 2023-2024.

2. Metodologia

El procés d'avaluació s'ha desplegat a través de cinc fases:

1. Preparació del procés
2. Revisió documental i concreció dels criteris d'anàlisi
3. Consulta als agents implicats
4. Sistematització i anàlisi d'aportacions
5. Triangulació de resultats

FIGURA 1. Fases del procés d'avaluació

Fase 1. Preparació del procés

En aquesta fase s'ha portat a terme una reunió tècnica per concretar els aspectes operatius de l'avaluació, concretar els agents convocats a participar en el procés, detallar la programació del calendari, establir els mecanismes de coordinació i facilitar l'accés de l'equip d'avaluació als documents de referència del programa.

Fase 2. Revisió documental i concreció dels criteris d'anàlisi

Els treballs d'avaluació s'han iniciat amb la revisió de la documentació de plantejament del programa de Tardes de lleure educatiu en el marc de l'Ordre EDU/113/2022, de 3 de maig, per la qual s'estableix el calendari escolar del curs 2022-2023.¹ També s'han recopilat documents que han facilitat la implementació del programa.

Posteriorment s'han establert els criteris d'anàlisi de les valoracions dels agents per iniciar la preparació de l'eina que ha permès sistematitzar les aportacions dels agents, classificar els arguments i agregar-los segons coincidències. Aquesta eina ha estat elaborada a través del programa d'anàlisi de textos QDA Miner, que permet sistematitzar les valoracions qualitatives dels agents, identificar arguments i agregar la informació per portar a terme una anàlisi global i/o desagregada per les variables d'interès.

1. Ordre EDU/113/2022, de 3 de maig, per la qual s'estableix el calendari escolar del curs 2022-2023 per als centres educatius no universitaris de Catalunya i es modifica l'Ordre EDU/119/2021, de 28 de maig, per la qual s'estableix el calendari escolar del curs 2021-2022 per als centres educatius no universitaris de Catalunya.

Fase 3. Consulta als agents implicats

Les activitats dutes a terme per recollir les valoracions dels agents sobre el programa de Tardes de lleure educatiu han estat: grups de reflexió i entrevistes semiestructurades. Addicionalment s'ha posat a disposició de les persones convocades als grups deliberatius que no van poder assistir-hi un qüestionari en línia. Les preguntes fetes en els grups deliberatius, les entrevistes i el qüestionari han estat les mateixes amb l'objectiu d'explorar la valoració dels agents sobre la implementació del programa durant el curs 2022-2023 i el plantejament de propostes per al curs 2023-2024 (figura 2).

FIGURA 2. **Preguntes fetes a través dels espais de participació de l'avaluació**

1. Quins aspectes del programa Tardes de lleure educatiu han funcionat bé i quins són millorables?
2. Quins factors han condicionat el funcionament i resultats de les Tardes de lleure educatiu?
3. Quines propostes es poden plantejar de cara al curs vinent per a les tardes del mes de setembre atenent l'avançament del calendari?²
4. Què s'hauria de considerar, canviar o assegurar?³

En l'annex 1 es presenta la relació dels agents participants en el procés d'avaluació.

Grups de reflexió

Els grups de reflexió organitzats s'han adreçat a recollir les valoracions de persones convidades a títol individual que formen part dels col·lectius següents: 1) Famílies, 2) Personal docent, 3) Personal PAS-PAE, 4) Equips directius i 5) Persones expertes. En aquest espai hi ha participat un total de 52 persones (taula 1). Algunes d'aquestes persones han fet arribar les seves valoracions a través del qüestionari en línia.

TAULA 1. **Participació dels agents en el procés d'avaluació**

Agents	Sessió	Nombre de persones
1. Famílies	Sessió 09/11/22, 17-19 h Qüestionaris persones no assistents	14
2. Personal docent	Sessió 09/11/22, 15-17 h Qüestionaris persones no assistents	15
3. Personal PAS-PAE	Sessió 11/11/22, 10-12 h	4
4. Equips directius	Sessió 11/11/22, 10-12 h Qüestionaris persones no assistents	16
5. Persones expertes	Qüestionaris persones no assistents	3
		Total: 52

2. Per facilitar el plantejament de propostes s'han facilitat quatre opcions a partir de les quals cada agent pugui concretar l'opció que consideri més oportuna:

- a. Igual (Tardes de lleure educatiu tot el mes).
- b. Primera setmana reduïda, resta complet. Tot l'horari lectiu.
- c. Horari complet lectiu tot el mes.
- d. Altres opcions?

3. S'han posat com a exemples l'anticipació de nomenaments, avançar la preparació del curs, la compensació d'hores lectives avançades amb dies de lliure disposició/vacances, com garantir la qualitat de les tardes, aspectes organitzatius i logístics, altres, etc.

Entrevistes semiestructurades

Les organitzacions entrevistades han estat 20, incloent-hi sindicats (5 entrevistes), federacions de famílies (5 entrevistes), patronals de menjadors escolars (2 entrevistes), entitats i associacions de lleure educatiu (3 entrevistes), patronal de transport escolar (1 entrevista), Consell nacional dels infants (1 entrevista) i associacions d'ens locals (2 entrevistes) (taula 2).

TAULA 2. Entrevistes efectuades als agents organitzats

Agents	Nombre d'entrevistes
Sindicats	5
Federacions de famílies	5
Patronals de menjadors escolars	2
Entitats i associacions de lleure educatiu	3
Patronal de transport escolar	1
Consell Nacional dels Infants	2
Associacions d'ens locals	2
Total	20

Fase 4. Sistematització i anàlisi d'aportacions

L'anàlisi de la diversitat i la recurrència dels arguments aportats pels agents ha estat elaborada amb un programa de mineria de dades i anàlisi de textos (QDA Miner). A mesura que s'han revisat les reflexions generades pels agents s'ha establert un sistema de categories de classificació d'aquestes reflexions segons els aspectes de la mesura als quals feien referència. Això s'ha fet progressivament de manera que les reflexions mateixes han aportat el sistema de categories i no a la inversa. Els aspectes als quals s'ha fet referència han estat el disseny de la mesura, la implementació i els resultats, tal com es detalla a continuació:

TAULA 3. Aspectes de la mesura i categories

Àmbits d'avaluació	Aspectes
1. Disseny	1.1 Pertinença de l'objectiu en relació amb la necessitat
	1.2 Coherència del plantejament operatiu
2. Implementació	2.1 Planificació dels serveis i de les activitats de lleure educatiu
	2.2 Cobertura de centres
	2.3 Disponibilitat de recursos: humans, materials i d'espai
	2.4 Execució de les activitats
	2.5 Viabilitat econòmica
	2.6 Integració en el context del centre
	2.7 Aspectes de coordinació
	2.8 Processos de comunicació
	2.9 Contractació del servei
3. Resultats	3.1 Cobertura d'alumnat
	3.2 Eficàcia/eficiència en relació amb l'objectiu
	3.3 Satisfacció de les parts implicades

L'etiquetatge de les valoracions de cada agent atenent aquest sistema de categories ha permès identificar els arguments plantejats en el procés d'avaluació i presentar-los de manera estructurada en aquest informe.

Durant l'avaluació els agents participants també han plantejat valoracions sobre qüestions que van més enllà del programa de Tardes de lleure educatiu, com ara:

- La pertinència de l'avançament del curs escolar en si mateix
- L'organització del calendari i la preparació del curs
- La presència dels equips docents als centres durant el mes de juliol
- L'interès en la implantació de la jornada intensiva a les etapes d'infantil i primària

Les valoracions d'aquests aspectes, que van més enllà de l'abast de l'avaluació, s'inclouen en l'annex.

Fase 5. Triangulació de resultats

En aquesta fase s'han estructurat els resultats obtinguts i s'han compartit amb el Departament d'Educació. Finalment s'ha redactat i s'ha lliurat l'informe d'avaluació i un resum executiu en format *policy brief*, que recull una síntesi de les reflexions sobre els aspectes d'implementació.

3. Avaluació dels agents de les Tardes de lleure educatiu del curs 2022-2023

En els apartats següents es recullen les valoracions dels agents participants en l'avaluació del servei de Tardes de lleure educatiu del curs 2022-2023. Es presenten classificades en tres apartats, que aglutinen els aspectes de: 1) disseny de la mesura, 2) implementació i 3) resultats. No es tracta de les transcripcions literals sinó d'una descripció efectuada per l'equip avaluador dels arguments plantejats per possibilitar la sistematització de les valoracions del conjunt d'agents i la identificació dels principals arguments, tal com s'explica en l'apartat 2 de Metodologia.

3.1. Valoracions sobre el disseny

Pel que fa al disseny de la mesura, les valoracions fetes pels agents han estat referides a la pertinència de l'objectiu en relació amb la necessitat i la coherència del plantejament operatiu. A continuació es presenten els aspectes que els agents han considerat que han funcionat bé i els que consideren que serien millorables per a cadascuna d'aquestes dues qüestions.

a. Pertinència de l'objectiu en relació amb la necessitat

Ha funcionat bé:

1. Ha acompanyat un avançament del calendari per afavorir l'equitat en l'aprenentatge del conjunt de l'alumnat.
2. Ha acompanyat un avançament del calendari per reduir la pèrdua d'aprenentatge de l'estiu. Es considera que això és especialment important en un context de pèrdua de competències pels efectes de la pandèmia de la covid-19, i que en aquest context es necessiten mesures de reforç educatiu per revertir la situació.
3. Ha comportat un període de vacances més curt a l'estiu per a l'alumnat dels centres d'educació especial (CEE).
4. Ha constituït un temps i un espai perquè l'alumnat pugui compartir i refer vincles.

Ha estat millorable:

5. La claredat de l'objectiu del servei de les tardes de setembre en relació amb les diferents expectatives generades de les famílies.
6. El fet que s'hagi afegit temps no lectiu a les tardes i s'hagi reduït la jornada lectiva. S'observa que l'alumnat ha estat als centres educatius la mateixa proporció d'hores lectives (4 hores) que no lectives (3,5 hores). Es considera que l'avançament constitueix una oportunitat per fer jornada lectiva completa durant el mes de setembre. En aquest sentit es considera que el fet que hagi estat temps de lleure educatiu no obligatori no garanteix condicions d'equitat en l'aprenentatge, i que els serveis del Departament d'Educació (el personal docent) són els que poden garantir aquests aspectes d'equitat, més que terceres parts (p. ex., entitats de lleure, gestores de menjadors o associacions de famílies). Es reflexiona sobre el fet que una part important de l'alumnat participa des del mes de juny en activitats de lleure educatiu.
7. La previsió de mecanismes que garanteixin que el conjunt de l'alumnat té accés a entorns i activitats d'aprenentatge de qualitat i l'establiment de criteris de disseny de les activitats.

b. Coherència del plantejament operatiu

Ha funcionat bé:

1. Gratuïtat per a les famílies. No ha comportat una despesa addicional per a les famílies.
2. Assistència flexible que ha possibilitat que cada família porti els infants a la franja que més s'adeqüi a les seves necessitats (p. ex., fins a les 13 h, fins a les 15.30 h o fins a les 16.30 h).
3. Facilitació dels aspectes de conciliació de les famílies, si bé es puntualitza que no ha de ser l'objectiu principal de la mesura.
4. Es considera que ha constituït una inversió econòmica en el sistema educatiu.
5. Es considera que ha millorat l'accés de l'alumnat a activitats de lleure educatiu.

Ha estat millorable:

6. Es considera que la durada de l'activitat a les tardes (1 hora) seria insuficient per portar a terme una activitat de lleure educatiu de qualitat. Es destaca que aquesta hora es redueix pel temps necessari per agrupar l'alumnat a l'inici i el temps necessari per preparar la sortida de l'alumnat del centre al final.
7. La previsió d'una estratègia que garanteixi que el conjunt dels centres ofereixen el mateix tipus de servei. Es destaca que l'absència d'aquests mecanismes en la concepció de la mesura ha contribuït a generar diferències en les estratègies seguides pels centres (p. ex., entre centres públics i concertats). Es valora que l'externalització del servei de les tardes a entitats que no són de lleure educatiu ha pogut dificultar la preparació d'activitats amb aquest propòsit. En aquest sentit es qüestiona la responsabilitat que podien tenir les direccions de centre sobre la qualitat de les activitats de lleure educatiu i es planteja la necessitat de preveure mecanismes en el procediment de contractació perquè només les empreses/entitats de lleure educatiu puguin dur a terme aquest servei.
8. No s'ha previst una fase de pilotatge per provar el plantejament de Tardes de lleure educatiu i validar-lo com a nou model. Es considera que hauria estat d'utilitat per generar aprenentatges abans d'implementar-lo en el conjunt del sistema educatiu.
9. Es qüestiona que les tardes de lleure siguin una proposta feminista en si, atès que no estaria orientada a transformar les causes estructurals que fa que les dones siguin les que normalment assumeixen la cura dels fills i filles.
10. Pel que fa a la planificació del procés, es considera que ha mancat diàleg i consens amb les parts implicades. Es valora que aquest aspecte era especialment important en un context de tensió en el sector educatiu pels reptes que s'han hagut d'abordar els últims anys (p. ex., efectes de la covid-19, canvis en els currículums, desplegament incomplet dels recursos per a l'escola inclusiva, etc.).

D'altra banda, en l'avaluació s'han plantejat una sèrie de valoracions que fan notar que les Tardes de lleure educatiu és una mesura que, per si sola, és difícil que contribueixi de manera determinant a:

- Reduir les condicions de vulnerabilitat. Per aconseguir-ho es necessiten més recursos en altres àmbits (p. ex., serveis socials). L'escola no ho pot resoldre, i en aquest sentit es valora que l'avançament i les tardes hi contribueix poc.

- Atendre l'alumnat en situació de vulnerabilitat, atès que per fer-ho es requereixen perfils professionals específics per a aquesta tasca més enllà del perfil de monitor o monitora.
- Fomentar de manera efectiva els aspectes de conciliació, atès que per fer-ho calen millores en els mecanismes de conciliació en l'àmbit laboral.

3.2. Valoracions sobre la implementació

Pel que fa a la implementació de la mesura, les valoracions que s'han fet es refereixen als aspectes següents:

- a. Previsió d'alumnat usuari i planificació dels serveis
- b. Disponibilitat de recursos: humans, materials i d'espai
- c. Viabilitat econòmica
- d. Execució de les activitats
- e. Integració en el context del centre
- f. Aspectes de coordinació
- g. Contractació del servei

A continuació es presenten els aspectes que els agents han considerat que han funcionat bé i els que consideren que serien millorables per a cadascuna d'aquestes set qüestions.

a. Previsió d'alumnat usuari i planificació dels serveis

Ha funcionat bé:

1. Es reconeix i es valora la predisposició i l'esforç fet per totes les parts implicades per implementar la mesura, i específicament:
 - Dels equips directius per adaptar horaris, contractar les entitats i empreses prestadores del servei de tardes, supervisar les activitats i gestionar els pagaments, entre d'altres.
 - Del monitoratge per portar a terme les activitats, gestionar les incidències sobrevingudes i coordinar-se amb la resta de serveis de centre.
 - De les entitats i empreses prestadores del servei de Tardes de lleure educatiu per cobrir la totalitat dels centres educatius i portar a terme el servei en el marc de les condicions econòmiques establertes.
 - Del personal de centre, tant docent com PAS-PAE, per donar suport en la implementació de les activitats, coordinació, supervisió rotativa de les tardes, suport als monitors i monitores, etc.⁴
 - De les famílies, per acollir la proposta de Tardes de lleure, facilitar els aspectes logístics i agilitar la comunicació amb les organitzacions prestadores del servei.
 - Dels serveis i equips tècnics del Departament d'Educació per avançar les qüestions que determinaven la viabilitat de l'avançament de curs, com ara l'avançament dels nomenaments de professorat al mes de juliol, entre d'altres; i els aspectes d'organització, coordinació i contractuals.

Ha estat millorable:

2. No preveure el nombre d'alumnat usuari a través d'una consulta prèvia o procés d'inscripció n'ha dificultat el dimensionament (monitoratge, espais, materials, sortides, transport escolar, etc.). Això ha dificultat, per exemple, la previsió de les necessitats fluctuants de monitors. En alguns centres, en les setmanes en les quals no s'han

4. En el cas dels centres de titularitat concertada, es destaca la disponibilitat dels equips educatius per fer possible l'avançament del calendari.

complert les expectatives d'assistència, han sobrat monitors que havien estat contractats.

3. La previsió de temps per a la planificació i l'organització del servei i, específicament, de les activitats.⁵ Es descriu que s'ha tingut la percepció, en alguns casos, d'una certa desorganització i improvisació en el plantejament de les activitats. També es destaca la necessitat de preveure temps per a l'organització dels aspectes de contractació i de la resta de serveis, com ara el transport escolar.
4. Facilitar aspectes de conciliació per al conjunt de l'alumnat. Es considera d'interès fer possible una continuïtat amb els horaris d'inici de les activitats extraescolars per a l'alumnat que no es queda a les Tardes de lleure educatiu.

b. Disponibilitat de recursos: humans, materials i d'espai

Recursos humans

Ha funcionat bé:

1. En alguns casos, els monitors de l'activitat de Tardes de lleure educatiu han estat els mateixos que els del servei menjador. Això ha possibilitat el coneixement de l'alumnat i de les especificitats de cada centre.
2. En el cas dels centres de titularitat concertada, es valora l'organització laboral en la gestió de les hores lectives del professorat per fer encaixar la quantitat d'hores lectives.
3. Es destaca que en els CEE de titularitat concertada han estat els equips educatius de centre qui han implementat aquesta hora de lleure educatiu. Es comenta que en alguns d'aquests casos no s'ha fet jornada compactada sinó jornada completa, amb activitats lectives.

Ha estat millorable:

4. La disponibilitat de monitors i monitores amb capacitats i experiència acreditada. Es destaca la necessitat d'establir uns requisits formatius i d'experiència en el perfil dels monitors i monitores a contractar que garanteixi les seves capacitats per possibilitar activitats educatives a través del lleure. Es comenta que en el cas d'alguns centres concertats hi hauria hagut menys dificultats per trobar monitors i monitores perquè s'hauria comptat amb la participació d'exalumnes.
5. La disponibilitat de monitors o personal especialitzat en atenció als infants amb necessitats educatives especials (NEE). Es planteja que no hauria existit una instrucció o requisit per contractar monitors especialitzats en l'atenció a l'alumnat amb NEE. Es destaca que els centres educatius compten amb aquests perfils professionals i que el valor afegit de comptar amb aquests equips és que coneixen prèviament les necessitats dels infants. En aquest sentit s'identifica la necessitat d'ampliar les persones amb aquest perfil professional, no només en les activitats de les Tardes de lleure educatiu, sinó durant el temps lectiu (p. ex., educadors socials, psicòlegs, tècnics d'integració, etc.) per millorar la qualitat de l'atenció educativa. Es reflexiona sobre la prioritat de cobrir aquesta necessitat en el temps lectiu per sobre de la de cobrir-la en el temps de les Tardes de lleure educatiu.

5. S'afegeix que en comunicar-se l'avançament del calendari, algunes famílies han de canviar activitats previstes per a les dues primeres setmanes de setembre (p. ex., vacances, casals, etc.).

6. La disponibilitat de monitoratge o personal especialitzat en atenció als infants de l'etapa d'infantil. Es reflexiona que, en algunes ocasions, els monitors contractats han assumit la responsabilitat de l'atenció als infants d'infantil 3 que requereix unes capacitats i una experiència específiques. Es considera que en aquesta etapa les ràtios d'alumnat s'haurien de reduir i s'hauria de garantir un perfil de monitors especialitzat. A la vegada es planteja que el fet que el servei s'hagi contractat a entitats o empreses que no són les que presten serveis al centre durant l'any (p. ex., servei de menjador) dificulta el procés d'adaptació dels infants d'aquesta etapa, ja que afegeix un tercer equip de persones als que ja atenen l'alumnat al centre (que són l'equip docent i l'equip del servei de menjador).
7. La previsió de suport als monitors i monitores. Es destaca que en alguns casos ha estat necessari el suport de personal del centre (p. ex., personal PAS/PAE i professorat) per atendre l'alumnat, si bé no estava previst que els equips educatius participessin en aquest servei. En aquest cas, el personal PAS/PAE participant en l'avaluació destaca la necessitat que se'ls reconegui com a personal educatiu. També es planteja que la participació, en alguns casos, del personal de centre s'ha produït per donar suport al monitoratge en qüestions específiques, com ara la gestió de conflictes, accidents i incidències.
8. L'establiment de requisits perquè la prestació del servei la faci el mateix tipus de perfil professional a tots els centres. Es planteja que en alguns centres educatius hauria estat el professorat qui hauria portat a terme les activitats de les Tardes de lleure educatiu. S'argumenta que les activitats efectuades en aquests casos haurien estat diferents de les dels centres en els quals les activitats les haurien dut a terme monitors externs.
9. Les ràtios per portar a terme activitats de lleure educatiu. Es planteja que en alguns centres no es van poder complir les ràtios establertes.
10. L'establiment de les condicions necessàries perquè les direccions de centre poguessin assumir la responsabilitat del temps de les Tardes de lleure educatiu. Es valora que el fet que algunes direccions de centres no coneguessin els equips prestadors del servei, i que part dels monitors no tingués les capacitats i l'experiència adequada per a la prestació del servei, fa que aquestes no puguin assumir tota la seva responsabilitat sobre la qualitat i el desenvolupament de les activitats. S'apunta que la manca de temps de planificació conjunta hi hauria contribuït en aquests casos. En aquest sentit es planteja la hipòtesi que la implementació de la mesura pot haver generat una afectació en el lideratge d'algunes direccions de centre. També s'apunta que en alguns casos no s'hauria comptat amb la presència de les direccions durant les tardes. En alguns casos s'hauria delegat aquesta responsabilitat al professorat, una possibilitat inclosa dins la normativa de funcionament dels centres.

Espais

Ha funcionat bé:

1. Es considera que als centres en què es disposa de patis amb ombres i naturalitzats, el fet que l'alumnat pugui estar a l'exterior de l'aula ha contribuït a disminuir els efectes de la calor dins dels espais tancats.

Ha estat millorable:

2. El condicionament dels espais on s'han portat a terme aquestes activitats, tant exteriors com interiors, per mitigar els efectes de la calor. Aquest ha estat el cas, per exemple, dels centres en què els patis no disposen de prou espais amb ombres per protegir el conjunt de l'alumnat.

3. La dificultat d'alguns equips de lleure per disposar dels espais interiors dels centres (p. ex., les aules) hauria agreujat l'exposició de l'alumnat a la calor. Es planteja que en alguns casos hi ha hagut dificultats per compatibilitzar els usos dels espais interiors per fer les activitats de lleure educatiu i per a la preparació del curs per part dels equips docents. Es comenta que les dinàmiques de lleure i la circulació dels infants, així com el nivell de soroll, poden dificultar en alguns casos les tasques de preparació del curs (p. ex., la preparació d'aules i les reunions, entre d'altres).

Materials

Ha funcionat bé:

1. La mesura ha previst la cessió de material per part dels centres educatius.

Ha estat millorable:

2. La quantitat i l'adequació del material per fer les activitats. En alguns casos es valora que el material lliurat no hauria estat suficient per fer les activitats i es planteja que algunes entitats i empreses prestadores del servei n'haurien proveït.⁶
3. L'adequació del material a les necessitats de l'alumnat amb NEE. Es valora que en alguns casos no s'hauria previst l'ús de materials adequats a l'alumnat amb NEE.

c. Viabilitat econòmica

Ha funcionat bé:

- No s'han identificat aspectes en aquesta categoria.

Ha estat millorable:

1. El sistema d'estimació del cost i de la retribució del servei de Tardes de lleure educatiu per hora de monitoratge. Les entitats i les empreses prestadores del servei participants en l'avaluació plantegen que el sistema d'estimació del preu no ha tingut en compte el conjunt de despeses directes i indirectes associades a l'activitat. Des d'aquesta consideració es valora que el preu no ha cobert el conjunt de despeses associades a la prestació i que, en altres ocasions, s'haurien d'integrar en un preu global que no sigui per hores de monitoratge. S'explica que el preu establert per retribuir el servei de Tardes de lleure educatiu ha pres de referència el preu de l'hora compensada pel Departament d'Educació durant la pandèmia de la covid-19. Alguns exemples mencionats de despeses que el preu pagat no hauria cobert són les associades a:
 - La preparació prèvia de les activitats.
 - La coordinació de les activitats als centres (remuneració més alta que el monitoratge).
 - La gestió de les sortides dels infants.
 - La compra de materials per part de les entitats i les empreses prestadores del servei.
 - La gestió administrativa (p. ex., gestió d'altres i baixes, omplir dades en les aplicacions del Departament, etc.).
 - La penalització econòmica imposada a les entitats i les empreses quan signen contractes de curta durada.
 - Les assegurances.

6. També es planteja que en algunes escoles rurals hi ha hagut un endarreriment en la provisió de materials i mobiliari en el primer cicle d'educació infantil.

2. L'adequació de la retribució al perfil de professionals requerit. Es planteja que el preu de referència ha estat establert d'acord amb el conveni del lleure, atès que les activitats a efectuar eren de lleure educatiu. Es planteja, no obstant això, que part de les empreses proveïdores del servei de Tardes de lleure educatiu es regeixen pel conveni de la restauració social. En algunes d'aquestes empreses s'hauria generat un cert malestar entre els treballadors atès que les noves contractacions s'haurien fet sota el conveni del lleure. Es destaca que el conveni del sector de la restauració col·lectiva no permet contractar una persona per una hora al dia. Es planteja addicionalment que si el perfil de les persones contractades hagués de ser de tallerista, la retribució de l'hora d'aquestes persones seria superior. També es planteja que, en alguns casos, a l'hora de cobrir el servei amb personal ja contractat, s'haurien fet modificacions horàries per circumstàncies excepcionals dins dels contractes ja establerts, en lloc de pagar hores extres als monitors i monitores.
3. La retribució del monitoratge perquè sigui incentivadora, ateses les condicions específiques d'aquest servei (una hora al dia) i el valor de dedicació d'aquest temps en altres activitats. Es reflexiona sobre el fet que el servei és d'una hora al dia. Això fa que el valor d'opció d'aquest temps per al monitoratge sigui alt, ja que el poden dedicar a altres prioritats. Es planteja que la celeritat en l'organització de les Tardes de lleure educatiu va fer que part del personal contractat en el servei de menjador amb el qual es comptava per fer les Tardes de lleure educatiu ja tenien compromisos i activitats planificades en aquesta franja horària de tardes. Es considera que la retribució d'una hora podia resultar poc incentivadora en relació amb la renúncia de les activitats ja planificades. També es destaca que el preu per hora establert i el fet que només fos un servei d'una hora va poder afavorir que una part de les persones contractades se'n desdiguessin a última hora (p. ex., un dia abans de començar) i es va haver de buscar substitucions, i les entitats i empreses prestadores van haver d'assumir les despeses d'aquesta gestió. Alguns dels agents participants en l'avaluació alerten sobre el risc existent que amb vista a una nova edició de les Tardes de lleure educatiu no es trobi prou monitors.

d. Execució de les activitats

Ha funcionat bé:

1. El tipus d'activitats i la seva implementació. Es considera que en una part dels centres educatius, la programació de les activitats, la seva implementació i els continguts han funcionat bé en relació amb l'objectiu del temps de lleure educatiu. Es planteja que un dels factors que hi ha contribuït ha estat la preparació conjunta de les activitats de lleure amb els centres i les famílies. S'identifica que el fet que les entitats i empreses prestadores del servei hagin estat les mateixes que gestionen el servei de menjador pot haver facilitat la comunicació i la integració de les activitats en les especificitats dels centres.

Ha estat millorable:

2. El tipus d'activitats i la seva implementació. Es valora que en una part dels centres educatius les activitats portades a terme poden haver constituït un allargament del temps de pati de l'espai del migdia amb un predomini de joc lliure. Es planteja que hi ha pogut haver diferències importants en el tipus d'activitats efectuades entre centres si es considera que en alguns hi pot haver participat el professorat (p. ex., en alguns centres de titularitat concertada).
3. La previsió i l'orientació de les activitats educatives. Es valora que la durada del temps de joc lliure —considerant el temps de pati i el temps de l'hora de lleure educatiu— ha fomentat conflictes entre l'alumnat. En aquest sentit es manifesta que s'ha trobat a faltar, en alguns casos, més planificació d'activitats de lleure educatiu. Es planteja que es

poden haver generat situacions en les quals l'atenció i la gestió per part dels monitors no hagi estat l'adequada.

4. L'atenció adequada a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE). Es planteja que en alguns casos s'han trobat a faltar activitats adaptades a les seves necessitats. Es considera que, en les activitats en les quals es plantegen dinàmiques internivells amb canvis de grups de referència, es requereix l'atenció adequada d'aquests infants.

e. Integració en el context del centre

Ha funcionat bé:

1. La previsió d'excepcionalitats per a determinades tipologies de centres, com ara els CEE o de les zones escolars rurals (ZER). En el cas dels CEE de titularitat concertada, es valora especialment que s'hagin pogut mantenir els horaris partits i el transport escolar, atès que la major part de les famílies utilitzen aquest servei.
2. L'adaptació a les necessitats de cada centre. En el cas dels centres de titularitat concertada es valora de forma general l'absència d'incidències, i que en part d'aquests centres s'han pogut organitzar amb el mateix personal del centre. En d'altres s'han dut a terme cinc hores lectives, a banda de l'hora del servei de lleure educatiu.

Ha estat millorable:

3. La integració i l'alineació de les activitats de lleure educatiu amb els projectes educatius dels centres (PEC) i la participació dels consells escolars. S'identifica que la celeritat en l'organització i l'externalització del servei a entitats o empreses que no proveeixen els serveis de menjador i que no coneixien els projectes educatius hi poden haver incidit en part dels centres educatius. Es considera que l'alineació amb el PEC afageix qualitat a les activitats de lleure educatiu que es puguin dur a terme i possibilita la seva connexió amb el plantejament de l'activitat lectiva mateixa. Un altre factor identificat que afavoriria la qualitat de les activitats de lleure educatiu és la seva vinculació amb l'entorn del centre educatiu. En aquest sentit, es planteja que en algunes ocasions s'han trobat dificultats perquè els equips de centre participessin activament en l'orientació i la preparació de les activitats. Alguns dels arguments dels agents participants posen en relleu que alguns equips de centre "no se l'han fet seu", i en aquests casos s'ha donat una certa manca de predisposició a col·laborar.
4. El coneixement del centre per part dels monitors i monitores. El fet que en alguns centres els monitors hagin estat nous ha comportat que no coneguessin l'alumnat i les seves necessitats. Es planteja que incorporar-se als centres dos dies abans que l'alumnat ha fet que no es disposés de prou temps per apropiat-se de l'espai i adaptar algunes de les activitats. A la vegada, l'elevada rotació de monitors que s'ha pogut donar en alguns centres ha dificultat el coneixement del centre i de l'alumnat.

f. Aspectes de coordinació

Ha funcionat bé:

1. La resposta immediata de les direccions de centre per facilitar l'organització de les Tardes de lleure educatiu. La coordinació dels equips directius i de centre amb les entitats i les empreses prestadores del servei.
2. La coordinació dels centres amb les empreses operadores de transport escolar. Es destaca l'agilitat del Departament d'Educació per valorar conjuntament amb aquest

sector la necessitat i la viabilitat del servei de transport escolar en el marc de les Tardes de lleure educatiu. Es considera que el manteniment de l'alumnat d'infantil i primària als centres durant les tardes ha fet possible seguir compatibilitzant el seu transport escolar amb el de l'alumnat de secundària, atès que s'ha pogut seguir fent en franges horàries diferents (sense que coincidissin vehicles i conductors). Es destaca addicionalment que ha permès que els acompanyants dels vehicles, que sovint formen part dels equips de monitoratge dels serveis de menjador, hagin pogut seguir fent els dos serveis.

3. El rol de coordinació del Departament d'Educació entre les entitats i les empreses prestadores del servei i els centres educatius per donar cobertura al conjunt de centres en tots els territoris. També es destaca l'organització de l'avançament del nomenament de docents del nou curs al juny i l'agilitat de la interlocució dels equips tècnics del Departament d'Educació per facilitar la gestió del procés de contractació dels serveis d'activitats de lleure a les tardes de setembre i la resolució de les incidències que han pogut sorgir.
4. En el cas dels centres de titularitat concertada, les Tardes de lleure educatiu han afavorit el contacte entre els monitors i monitores dels centres i les famílies. Es valora que ha estat positiu que els monitors que han portat a terme les activitats hagin estat els del servei de menjador.

Ha estat millorable:

5. La previsió de la presència als centres de persones amb funcions de coordinació. Es planteja que en alguns casos no s'ha disposat de persones que hagin fet aquesta funció. Es destaca que resulta necessari que aquestes persones estiguin deslliurades de l'atenció a l'alumnat per poder fer la coordinació de les activitats de manera eficient. Es planteja que en alguns casos la coordinació de les activitats de les Tardes de lleure educatiu s'ha portat a terme des de l'estructura de les entitats i empreses de lleure. Això ha fet que en aquests casos no estiguessin presencialment al centre i hagi dificultat a vegades una resposta ràpida a les necessitats immediates.
6. La claredat de les instruccions als centres educatius. Es planteja que, tot i l'existència d'unes instruccions escrites, alguns centres educatius han donat interpretacions diferents. Es posa d'exemple el fet que algunes entitats i empreses proveïdores del servei han hagut de negociar bilateralment amb diferents direccions de centre algunes de les condicions d'execució del servei. Ha estat el cas, per exemple, de la provisió de material. També s'ha donat aquesta situació en algunes ocasions pel que fa a la comptabilització de les hores de servei efectuades. Es planteja que en alguns casos en què no hi ha hagut acord sobre el nombre d'hores de servei efectuades, en endarrerir-se els pagaments, hi ha hagut algunes entitats o empreses que haurien renunciat a cobrar-ho.
7. La supervisió per part d'algunes direccions de centre. Es menciona que en alguns centres les entitats i empreses prestadores haurien trobat a faltar més supervisió presencial per part de les direccions. Es considera que en alguns casos s'hauria pogut millorar la comunicació i la col·laboració (p. ex., a l'hora de facilitar material i espais interiors per fer les activitats). Es reconeix que hi pot haver hagut una certa tensió entre alguns equips directius de centre i entitats i empreses prestadores i s'apunta la necessitat de pacificar la relació entre el personal docent i el sector del lleure. Es considera necessari enfortir aquesta aliança si es volen generar condicions per repetir la mesura de Tardes de lleure educatiu amb la participació d'aquest sector. Es descriu que un dels arguments plantejats per algunes veus docents que poden haver alimentat la tensió percebuda és que una part de les entitats i empreses prestadores dels serveis volen fer negoci i que la mesura afavoreix la privatització. Alguns dels agents participants en l'avaluació argumenten que, en el seu cas, no es té una orientació "al negoci" sinó de "servei a la infància", i han plantejat que el servei prestat a les Tardes de

lleure educatiu no els ha generat cap benefici, atenent les consideracions de viabilitat econòmica plantejades en la secció anterior.

8. La coordinació per gestionar les sortides de l'alumnat. S'exposa que, algunes vegades, el fet de no disposar de servei de consergeria ha dificultat la gestió de les sortides de l'alumnat per part dels monitors i monitores en els casos en què aquest no tenia experiència prèvia. S'interpreta que el desconeixement de les famílies, l'absència de fulls de control de les sortides i els canvis esporàdics en l'assistència i les recollides ho poden haver dificultat.
9. La gestió de l'ús del transport escolar. Es planteja en alguns centres educatius que hi ha hagut incidències en la notificació per part de les famílies dels infants que no assistirien a les tardes de lleure i per tant no van fer ús del transport escolar, cosa que va dificultar el control de l'alumnat usuari. D'altra banda, es planteja que, en alguns centres, el fet que l'alumnat no assistís a les activitats de lleure educatiu ha comportat que s'hagi hagut d'organitzar un doble servei de transport escolar: després del migdia i després de les activitats de lleure. Això ha implicat en alguns casos que monitors que feien també d'acompanyants no hagin pogut cobrir el servei simultani.
10. La comunicació en la fase preparatòria i de prestació del servei. Concretament s'identifiquen oportunitats de millora en:
 - La comunicació amb el conjunt de parts implicades de l'objectiu i les característiques del servei. Es planteja que les diferents parts poden haver tingut expectatives diferents sobre les característiques del servei. Es posa d'exemple que algunes famílies esperaven que es fessin tallers temàtics o activitats esportives com les ofertes en el marc de les activitats extraescolars. S'apunta que la celeritat en l'organització del servei i la recepció d'informació fragmentada han pogut contribuir a una certa confusió. Es descriu que, sovint, les entitats i empreses prestadores del servei han rebut les preguntes i inquietuds de les famílies així com les queixes quan les expectatives que tenien no s'han complert. En aquest context s'ha pogut generar, a vegades, una certa tensió que es considera que es podria solucionar establint una fase d'inscripció prèvia de l'alumnat usuari en la qual s'informi sobre les característiques del servei. S'identifica que la millora de l'atenció a les famílies per resoldre dubtes durant la fase prèvia pot enfortir la confiança en el servei.
 - La comunicació entre els monitors i les famílies. Es valora que en alguns casos la comunicació sobre qüestions d'importància per a les famílies (p. ex., conflictes, accidents i lesions, etc.) pot haver estat escassa per falta d'experiència d'una part dels monitors. A la vegada es planteja que el fet que el professorat no hagi estat present en la sortida de l'alumnat ha fet que no es pogués generar una comunicació amb les famílies durant el període d'adaptació i d'inici del curs.
 - La comunicació entre els serveis territorials del Departament d'Educació i els centres educatius. Alguns dels agents participants en l'avaluació consideren que les instruccions facilitades la primera setmana de juliol eren poc clares i es va generar una certa confusió a partir dels canvis i les correccions fets per part del Departament.
 - La comunicació entre el Departament d'Educació i les organitzacions sindicals del personal de centre. Es planteja que existeix l'oportunitat de millorar la capacitat de resolució de les incidències laborals comunicades al Departament. Es posa d'exemple la dedicació de personal PAS/PAE dels centres educatius a l'atenció d'alumnat en el marc de les activitats de lleure educatiu.
 - La comunicació entre el Departament d'Educació i les oficines dels serveis municipals d'educació. Es planteja que en la fase preparatòria i inicial del servei és necessari garantir la informació als agents de proximitat que ofereixen serveis d'atenció de les famílies, com ara les oficines municipals, perquè la puguin traslladar a temps.

g. Contractació del servei

Ha funcionat bé:

1. Es considera que l'agilitat de la contractació de les entitats i les empreses prestadores del servei a través dels serveis territorials del Departament d'Educació ha facilitat als centres aquesta gestió.
2. El format senzill de justificació de la subvenció per als centres de titularitat concertada.
3. La participació de l'associació de famílies en el procés de selecció de l'entitat o l'empresa prestadora del servei en alguns centres educatius. Alguns agents participants en l'avaluació consideren que ha estat positiu poder seleccionar l'entitat o empresa que fa el servei de menjador, si bé d'altres plantegen que hi ha hagut poca oferta d'entitats i empreses entre les quals escollir. Es destaca que en alguns centres educatius l'associació de famílies se n'ha fet càrrec.

Ha estat millorable:

4. La previsió del gran volum de contractació de monitors i monitores i de la intensitat de la gestió d'aquesta contractació. La celeritat de la mesura ha implicat avançar i accelerar aquesta contractació. Es planteja que la situació laboral del monitoratge a les entitats i les empreses ha estat diversa, i algunes vegades la contractació del servei de Tardes de lleure educatiu ha implicat modificar-los el calendari laboral, que va en funció del conveni del lleure educatiu. També es comenta que part de les entitats i les empreses de menjador escolar han hagut de variar els calendaris dels treballadors i contractar reforços per poder donar una resposta ràpida a partir de mitjan agost, atès que no tot el personal contractat ha pogut o ha volgut fer l'hora de més (p. ex., per qüestions personals, incompatibilitat amb altres feines, compaginació amb estudis, etc.). S'hi afegeix que el gran volum de contractació que han fet les entitats i les empreses ha comportat algunes incidències que les organitzacions sindicals han registrat (p. ex., absència i retards de contractacions). Es planteja que aquestes incidències, juntament amb les condicions del servei (p. ex., una hora de treball al dia, remuneració que no inclou les despeses indirectes, etc.), han pogut fomentar que alguns agents hagin percebut precarització de la contractació.
5. La prestació del servei per part d'entitats i empreses localitzades al territori. Es planteja que el repte d'assegurar la prestació del servei a tots els centres va fer que algunes entitats i empreses oferissin els seus serveis a centres educatius fora dels seus àmbits territorials. Es destaca que aquesta situació ha comportat una complexitat de gestió afegida (p. ex., per a la contractació de nous monitors i la gestió de l'alta rotació) que ha generat algunes incidències sobrevingudes.
6. La fórmula contractual (contractes menors) presenta limitacions jurídiques que poden fer que no es pugui utilitzar de nou per contractar els mateixos serveis de manera reiterativa.
7. L'harmonització de criteris per comptabilitzar les hores de servei prestat. Es planteja que en alguns centres educatius es van utilitzar criteris diferents per comptabilitzar el temps de servei prestat per pagar les entitats i les empreses prestadores. Les fluctuacions en el nombre d'alumnes assistents i el nombre de monitors i monitores requerits ha generat algunes discrepàncies en relació amb el nombre d'hores a facturar.
8. La previsió del temps requerit per licitar el servei als centres municipals. Es planteja que en el curs 2023-2024 aquest procés es pot veure afectat per les eleccions municipals.

9. La previsió de les especificitats dels processos de gestió a les zones escolars rurals (ZER). Es planteja que, en el cas de les escoles rurals, la centralització de les gestions a les seves ZER pot haver alentit en alguns casos els processos d'informació, contractació i coordinació, entre d'altres. S'hi afegeix que a les escoles rurals ha mancat personal en el primer cicle d'educació infantil.
10. Manca de criteris sobre la gestió dels diners transferits als centres per pagar les activitats de lleure i que han sobrat. En alguns centres s'hauria entès que es podien gastar. En altres casos s'hauria entès que s'havien de guardar per al curs vinent.
11. L'agilitació de la transferència de recursos econòmics als centres educatius per pagar els serveis. Es planteja que en alguns casos hi ha hagut un endarreriment en el pagament dels serveis a les entitats i les empreses. S'apunta que el retard en la transferència dels recursos als centres educatius ho pot haver afavorit. En el cas dels centres de titularitat concertada, la transferència de recursos als centres s'ha fet a través de la sol·licitud d'una subvenció que comporta un procediment de justificació que pot haver retardat aquesta transferència de recursos.

3.3. Valoracions sobre els resultats

En aquest apartat es presenten les principals reflexions que han fet els agents participants en relació amb els resultats de la mesura de Tardes de lleure educatiu. Aquestes valoracions no corresponen a aspectes d'implementació, que ha estat el punt focal de l'avaluació. No obstant això, s'ha optat per exposar aquestes reflexions en aquesta secció.

Les valoracions efectuades pels agents referides als resultats de la mesura es refereixen a:

- a. La cobertura de l'alumnat
- b. L'eficàcia i l'eficiència de la mesura en la generació de resultats
- c. La satisfacció de les parts implicades

A continuació es presenten els aspectes que els agents han considerat que han funcionat bé i els que consideren que són millorables per a cadascuna d'aquestes tres qüestions.

a. La cobertura de l'alumnat

Ha funcionat bé:

- No s'han identificat aspectes en aquesta categoria.

Ha estat millorable:

1. La participació de l'alumnat amb necessitats econòmiques. Es planteja que el decalatge entre l'inici de l'ús del servei de menjador i l'assignació de les beques pot haver provocat que part de l'alumnat hagi marxat a casa i que, per una hora d'activitat, no hagi tornat. No obstant això, també es reflexiona que aquest decalatge ja es donava abans de la mesura i en molts casos les entitats i les empreses gestores dels menjadors faciliten l'ús del servei per part de les famílies pendents d'assignació de beca. En aquest sentit no es podria associar a la mesura el fet que famílies amb necessitats econòmiques no s'hagin quedat al menjador.
2. Les desigualtats en l'assistència d'alumnat entre centres educatius dels diferents territoris.

3. La posada en funcionament d'algun tipus de procediment o mecanisme que faciliti la participació en les activitats de l'alumnat amb més necessitats de reforçar o ampliar aprenentatge atès que aquest constitueix un dels objectius de l'avançament del calendari.

2. L'eficàcia i l'eficiència de la mesura en la generació de resultats

Ha funcionat bé:

1. Que l'alumnat hagi estat atès fins a les 16.30 h i una setmana més del que ho havia estat fins aquest curs.

Ha estat millorable:

2. La reducció de les diferències entre l'alumnat en relació amb el temps de permanència al centre. Es destaca que els infants que no hi han participat han accedit a cinc matins de temps lectiu i d'aprenentatge, però han "perdut" l'accés a activitats educatives i socialitzadores durant totes les tardes del mes de setembre. Aquestes diferències s'evidencien en comparar el nombre d'hores de permanència al centre entre uns infants i els altres (4 hores els infants que només hi han assistit els matins i 7,5 hores els que hi han assistit matins i tardes).
3. L'existència de desigualtats en les activitats dutes a terme i l'atenció que s'ha lliurat en el conjunt de centres. Es valora que en termes globals no s'haurien reduït les desigualtats en les experiències d'aprenentatge de l'alumnat, perquè s'haurien donat diferències en el plantejament de les activitats entre els centres (p. ex., entre centres públics i centres concertats).
4. L'eficiència de la mesura, atès l'elevat esforç i els recursos dedicats en relació amb l'assoliment dels objectius (millorar l'equitat en el procés d'aprenentatge).
5. L'inici efectiu del curs escolar amb les condicions d'inici generades des del primer moment. Alguns agents participants plantegen que han tingut la sensació que el curs ha començat de debò al mes d'octubre, tant per la reducció de l'horari lectiu efectuada com per la dedicació de part del professorat a preparar el curs durant les tardes del mes de setembre mentre es portaven a terme les activitats de lleure educatiu.
6. Es considera que hi ha hagut una certa confusió de l'alumnat en donar-se a la vegada l'adaptació al nou curs durant el temps lectiu i la participació en les Tardes de lleure educatiu, en alguns casos desvinculades dels PEC. Es considera que aquest plantejament hauria dificultat l'adaptació i es descriu que hi hauria hagut una doble adaptació per part de l'alumnat amb NEE en canviar les condicions d'horari, els equips, etc.
7. L'encaix de les activitats lectives dels matins del mes de setembre amb la programació de la resta de l'any, que en algunes ocasions s'hauria preparat durant les tardes del mateix mes de setembre.
8. El reforç de les rutines fonamentals en l'etapa d'infantil i a I3, atesos els aspectes plantejats en les seccions anteriors. També es destaca que en aquesta etapa el canvi d'equips i d'activitats entre els matins, migdies i tardes pot haver dificultat l'acollida i l'adaptació d'aquest alumnat.
9. El manteniment del nombre d'alumnat usuari del servei de menjador. Algun agent percep que hi ha hagut una pèrdua d'usuaris del servei de menjador perquè algunes famílies han preferit recollir els infants abans del servei de menjador. Des d'aquest punt

de vista es reflexiona sobre la necessitat de reconsiderar els efectes de la mesura en relació amb la conciliació. Es descriu que el plantejament de dos horaris diferents entre els mesos de setembre i octubre ha pogut implicar, en el cas d'una part de les famílies, la previsió de dues organitzacions familiars diferents.

3. La satisfacció de les parts implicades

Ha funcionat bé:

- No s'han identificat aspectes en aquesta categoria.

Ha estat millorable:

1. El grau de tensió generat sobre les entitats i les empreses proveïdores del servei. Alguns dels agents participants en l'avaluació han destacat que la mesura ha generat tensió en el sector en un moment en el qual està fent front a diversos reptes que posen en joc la viabilitat del servei de menjador (p. ex., pujades dels preus dels productes, problemes de subministraments, etc.). Es destaca que el fet d'assumir el servei de les Tardes de lleure hauria comportat un cost per a aquestes entitats i empreses que en alguns casos no haurien cobert el conjunt de despeses generades. Alguns dels agents participants plantegen el risc que en una hipotètica futura edició, hi podria haver entitats i empreses que descartin oferir els seus serveis en les mateixes condicions.
2. La preservació del prestigi del lleure educatiu. S'identifica que la tensió a la qual s'ha vist abocat el col·lectiu de professionals del lleure educatiu i la mediatització de les crítiques efectuades a les capacitats del monitoratge, les entitats i les empreses ha contribuït a desprestigiar aquest sector. Es posa com a exemple la difusió d'incidències ocorregudes que ha fet l'opinió pública sense posar en valor l'esforç que el sector del lleure i dels menjadors considera que s'ha fet per implementar la mesura i cobrir el conjunt de centres. Alguns dels agents prestadors del servei que han participat en l'avaluació destaquen les crítiques rebudes sobre la remuneració del monitoratge, els guanys percebuts i els pretesos interessos d'afavorir la "privatització" dels serveis educatius.
3. La preservació de la relació entre famílies i professorat. Es considera que en alguns centres educatius es pot haver deteriorat fruit de les tensions sorgides en l'atenció a les famílies.

4. Valoració de propostes

En aquest apartat es recullen les valoracions de les propostes plantejades per al curs 2023-2024 que han fet els agents participants: personal educatiu, famílies, entitats i empreses prestadores del servei de lleure educatiu, ens locals, persones expertes i patronal de transport escolar.

En la primera secció es recullen les preferències dels agents quant a les propostes d'organització de les tardes de setembre en el marc de l'avançament del curs escolar. En la segona secció es presenten les valoracions que s'han fet de possibles estratègies de compensació del temps lectiu avançat.

4.1. En relació amb l'organització de les tardes de setembre

En aquesta secció, per cada agent participant en l'avaluació, es presenta:

- Una taula de preferències per a les propostes dels col·lectius i organitzacions consultats. En la primera columna s'especifica el col·lectiu o organització. En la segona s'indica l'eina de consulta: grups de reflexió (GR), qüestionari (Q) o entrevista (E). En les columnes que van de la tres a la set es presenten les diferents opcions d'organització de les tardes de setembre, enumerades pel Departament d'Educació (propostes 1, 2 i 3) i per alguns agents participants (propostes 4 i 5). Finalment s'indiquen els col·lectius i les organitzacions participants que han fet referència a dues consideracions addicionals fora de l'abast de l'avaluació: la preferència per la jornada intensiva més enllà del mes de setembre i la preferència per opcions d'organització del calendari generades a partir del consens dels agents implicats.

Els símbols que s'han utilitzat en les taules tenen els significats següents:

Opció preferent per a alguna de les persones participants.

Opció preferent per a alguna de les persones participants amb observacions. Les observacions que s'han fet es presenten de manera sintètica al peu de taula.

Opció valorada com a no convenient. Els arguments plantejats es presenten de manera sintètica al peu de taula.

- Una síntesi de preferències. S'hi identifica si hi ha propostes de consens (identificades per tots els col·lectius i les organitzacions participants) i quines han estat les propostes més mencionades. També s'hi identifiquen les qüestions plantejades per més d'un agent i si s'han plantejat estratègies de compensació de les hores lectives avançades.

Personal educatiu

Agent	Eina	Propostes					Altres consideracions	
		1. Tardes de setembre de lleure educatiu	2. Primera setmana reduïda, resta completa. Tot l'horari lectiu	3. Horari complet lectiu tot el mes	4. Primera setmana de lleure educatiu matí i tarda, resta completa i lectiva	5. Dues primeres setmanes reduïdes i lectives, resta completa i lectiva	Jornada intensiva	Opcions de consens
Docents	GR	✓	✓	✓			✓	
Direccions	GR	✓		✓	✓	✓	✓	
PAS/PAE ⁷	GR	No valorada	No valorada	No valorada	No valorada	No valorada		✓
CCOO ⁸	E	No valorada	No valorada	No valorada	No valorada	No valorada		✓
USTEC-STEs ⁹	E	No valorada	No valorada	No valorada	No valorada	No valorada	✓	✗
UGT	E	✓					✓	
Inters.-Csc ¹⁰	E	✓					✓	✓
ASPEPC-SPS ¹¹	E	No valorada	No valorada	No valorada	No valorada	No valorada		✗

Arguments plantejats:

Se sol·licita addicionalment la retirada de l'avançament del curs escolar pels motius següents:

- Començar abans impossibilita preparar les classes en condicions perquè molt professorat és nou a 1 de setembre.
- Es planteja que són necessaris dies de marge per fer equip.
- És necessari preparar el curs amb temps.
- Es destaca que el mes de juliol és un mes perquè el professorat pugui fer formacions, que sovint són intensives i en altres territoris (p. ex., en les especialitats de música pot consistir a anar a un altre país, o en les especialitats d'idiomes a anar a un altre país a practicar anglès).
- Es considera que l'obligatorietat d'anar als centres educatius presencialment és una línia vermella perquè es considera una "pèrdua" de les condicions laborals actuals, que es valora que ja estan malmeses. Es recorda que el fet que el professorat no tingui l'obligació d'anar al centre educatiu presencialment, no vol dir que no treballi o que no hi vagi. Es destaca que en moltes ocasions s'hi va voluntàriament, fins i tot a fer tasques que no pertoca que les faci el professorat (p. ex., pintar parets, muntar mobiliari, etc.).
- Es planteja que l'obligatorietat d'anar al nou centre educatiu (en el cas que hi hagi canvi/trasllat) pot fer que no es puguin centrar a tancar el curs anterior.
- S'hi afegeix la necessitat del professorat de desconnectar del curs anterior i del centre anterior i reconnectar amb el nou centre i la nova realitat. Es valora que es necessita temps per reestablir-se atès l'esgotament després de tot el curs.
- Es planteja que sense assignacions efectuades no es pot preparar el curs, perquè només hi podria anar el personal funcionari, que és una part de la plantilla.
- Es considera necessari que el professorat conegui quines tutories i quins materials tindrà.
- Es considera que es necessita temps de "qualitat": tenir infants als centres ha generat soroll i la necessitat de supervisió i d'atenció per part dels equips directius.
- Es destaca que mentre no s'inverteixi a millorar les infraestructures per mitigar l'afectació per la calor, no es pot plantejar un escenari d'avançament de calendari.
- Es planteja la preferència de dedicar els recursos que s'han gastat a fer efectiu el Decret d'escola inclusiva.

7. Es descarta elaborar una proposta: es considera que qualsevol de les opcions ha de ser consensuada i negociada en els diferents espais de representació, meses, comitès, Consell Escolar de Catalunya, etc.

8. Es descarta elaborar una proposta: es considera que s'ha de consensuar entre les parts. No obstant això, es planteja que sí que es considera que el calendari s'hauria de racionalitzar, però que s'han de poder consensuar qüestions com ara quan es fan les vacances escolars, p. ex., en períodes durant l'any, o si se suprimeixen les vacances lligades a les celebracions de la religió cristiana. Es planteja que no s'ha tingut en compte el dictamen del Consell Escolar de Catalunya, que representa la comunitat educativa, que demanava una moratòria d'un any. No obstant això, es posa sobre la taula la importància que el professorat disposi del mes de juliol per fer formacions intensives i internacionals, possibilitar el descans del professorat, fer la preparació/treball des de casa, i fer tutorització de pràctiques d'alumnat de formació professional, entre d'altres.

Síntesi de preferències:

- **Opció de consens (identificada per tots els agents d'aquest grup):** no existent.
- **Opció més mencionada:** 1. Tardes de setembre de lleure educatiu.
- **Altres qüestions plantejades per més d'un agent:** necessitat de generar consens entre els agents sobre com racionalitzar el calendari. S'apel·la a la petició del Consell Escolar de Catalunya d'establir la moratòria d'un any per valorar opcions i acordar els canvis. Es valora de manera generalitzada que l'organització del mes de setembre ha estat una posada en pràctica del model de jornada intensiva per al professorat, que ha vist reduït l'horari lectiu a la franja dels matins, una opció que resulta d'interès per a una part important del personal educatiu consultat. Aquesta valoració no pren en compte que durant aquest mes s'ha implantat una jornada lectiva d'una hora menys i no s'ha modificat l'estructura horària de temps de pati.
- **Estratègies de compensació d'hores lectives:** no es concreten.

9. Es descarta elaborar una proposta: es considera que el requeriment de presencialitat dels equips docents durant el mes de juliol comporta una retallada de les condicions laborals del professorat. S'argumenta que el mes de juliol es dedica a la formació i no requereix l'obligatorietat d'anar als centres, si bé la presencialitat es pot requerir puntualment. D'altra banda, es considera que l'avançament del calendari cinc dies no afavoreix especialment l'alumnat vulnerable, perquè es manté la necessitat d'atendre aquestes famílies al llarg del curs i d'ampliar els serveis socials.

10. Es deixa constància que no s'està a favor de l'avançament de calendari.

11. Es deixa constància que no s'està a favor de l'avançament de calendari.

Famílies

Agent	Eina	Propostes					Altres consideracions	
		1. Tardes de setembre de lleure educatiu	2. Primera setmana reduïda, resta completa. Tot l'horari lectiu	3. Horari complet lectiu tot el mes	4. Primera setmana de lleure educatiu matí i tarda, resta completa i lectiva	5. Dues primeres setmanes reduïdes i lectives, resta completa i lectiva	Jornada intensiva	Opcions de consens
Famílies	GR	✓	✓	✓				
AFFAC	E	✗		✓			✗	
FAPAES	E	✗	✓	✓				
CCAPAC	E	✓		✓				
DINCAT	E		✓	✓				
FAPEL	E				✓			

Arguments plantejats:

Opció valorada com a no convenient per motius d'equitat i qualitat.

La preocupació existent en aquesta opció és sobre la possibilitat que s'hagin de compensar les hores lectives de més amb dies de lleure disposició, opció de compensació que no es considera convenient.

Síntesi de preferències:

- **Opció de consens (identificada per tots els agents d'aquest grup):** no existent.
- **Opció més mencionada:** 3. Horari complet lectiu tot el mes.
- **Altres qüestions plantejades per més d'un agent:** es valora positivament l'avançament del calendari escolar argumentant que s'afavoreix l'equitat en escurçar el període de desconnexió de l'alumnat amb dificultats d'aprenentatge. Es valora positivament que el temps sigui lectiu perquè es garanteixi la qualitat d'aquest temps, si bé es considera convenient incloure-hi activitat d'adaptació durant la primera setmana o els primers dies en el marc dels quals es treballin competències rellevants per a l'inici de curs (p. ex., socials, d'autogestió, etc.). Es planteja la necessitat de garantir condicions de confort tèrmic per al conjunt de la comunitat educativa als centres així com generar les condicions adequades perquè els equips docents puguin preparar el curs.
- **Estratègies de compensació d'hores lectives:** preferència per la compactació amb períodes de vacances o consolidació de ponts.

Prestadors del servei de les Tardes de lleure educatiu

Agent	Eina	Propostes					Altres consideracions	
		1. Tardes de setembre de lleure educatiu	2. Primera setmana reduïda, resta completa. Tot l'horari lectiu	3. Horari complet lectiu tot el mes	4. Primera setmana de lleure educatiu matí i tarda, resta completa i lectiva	5. Dues primeres setmanes reduïdes i lectives, resta completa i lectiva	Jornada intensiva	Opcions de consens
A. Gestors de menjadors:								
AERCOCAT	E	✗	✓					
ACERCO	E	✗		✓			✗	
B. Lleure educatiu:								
ACELLEC	E	✗		✓	✓			
LA CONFEDERACIÓ	E	✓			✓			

Arguments plantejats:

Opció valorada com a no convenient per motius de viabilitat econòmica i organitzativa. Entre d'altres es planteja la possibilitat que no es disposi de prou recursos humans qualificats per dur a terme lleure educatiu a tots els centres educatius.

Opció condicionada a garantir la integració en els projectes educatius de centre, la planificació d'activitats de lleure educatiu amb temps, la disponibilitat d'espais i material per part dels centres educatius, i la viabilitat econòmica i organitzativa. Tot i així s'alerta sobre la possibilitat que no hi hagi prou monitoratge.

Síntesi de preferències:

Gestors de menjadors:

- **Opció de consens (identificada per tots els agents d'aquest grup):** no existent.
- **Opció més mencionada:** 2. Primera setmana reduïda, resta completa i 3. Horari complet lectiu tot el mes.

Lleure educatiu:

- **Opció de consens (identificada per tots els agents d'aquest grup):** no existent.
- **Opció més mencionada:** 4. Primera setmana de lleure educatiu matí i tarda, resta completa i lectiva.
- **Altres qüestions plantejades per més d'un agent:** es valora com a requisit conèixer prèviament la quantitat de persones usuàries per poder garantir la qualitat del servei, amb independència de l'opció que s'acabi impulsant, i tendir a harmonitzar el plantejament operatiu entre el conjunt de centres per possibilitar l'organització. Es planteja que el risc de l'opció 4 és que hi hagi famílies que considerin que la primera setmana de lleure és com un casal de setembre i no portin els infants, amb les repercussions en termes d'equitat i d'organització corresponents.
- **Estratègies de compensació d'hores lectives:** preferència per la compactació amb períodes de vacances o consolidació de ponts.

Ens locals

Agent	Eina	Propostes					Altres consideracions	
		1. Tardes de setembre de lleure educatiu	2. Primera setmana reduïda, resta completa. Tot l'horari lectiu	3. Horari complet lectiu tot el mes	4. Primera setmana de lleure educatiu matí i tarda, resta completa i lectiva	5. Dues primeres setmanes reduïdes i lectives, resta completa i lectiva	Jornada intensiva	Opcions de consens
ACM	E							
FMC	E							

Arguments plantejats:

Opció valorada com a no convenient per les limitacions a l'hora de tornar a formalitzar contractes menors dels serveis de lleure educatiu, per no poder garantir l'assistència de tot l'alumnat (temps no obligatori) i per les dificultats per atendre els infants amb NEE.

S'emfatitza que l'opció que es tiri endavant ha d'aportar qualitat educativa i enriquiment del temps per reconnectar l'alumnat amb el centre, i es planteja que no hauria de ser optativa.

Síntesi de preferències:

- **Opció de consens (identificada per tots els agents d'aquest grup):** no existent.
- **Opció més mencionada:** 3. Horari complet lectiu tot el mes.
- **Altres qüestions plantejades per més d'un agent:** es valora que és necessari que en el primer mes de curs es possibiliti que l'alumnat connecti novament amb l'escola generant les condicions perquè això sigui possible i oferint un temps enriquit que no hauria de ser voluntari. Això comporta que qualsevol proposta que es tiri endavant estigui integrada en els projectes educatius de centre, hagi estat tractada i aprovada pels consells escolars i pugui estar connectada amb els recursos educatius d'entorn. També es planteja que els canvis que es puguin fer han de garantir la viabilitat i la coordinació amb els serveis gestionats des de l'àmbit local que donen suport a l'escola, com ara transport escolar, policia local per a la pacificació dels entorns, serveis municipals d'educació, etc. També es reflexiona sobre la necessitat de garantir les condicions perquè el professorat pugui preparar el curs.
- **Estratègies de compensació d'hores lectives:** preferència per la compactació amb períodes de vacances o consolidació de ponts.

Persones expertes

Agent	Eina	Propostes					Altres consideracions	
		1. Tardes de setembre de lleure educatiu	2. Primera setmana reduïda, resta completa. Tot l'horari lectiu	3. Horari complet lectiu tot el mes	4. Primera setmana de lleure educatiu matí i tarda, resta completa i lectiva	5. Dues primeres setmanes reduïdes i lectives, resta completa i lectiva	Jornada intensiva	Opcions de consens
Persones expertes	Q				No identificada*	No identificada*		

Arguments plantejats:

Opció valorada com a no convenient per les implicacions en termes d'equitat i qualitat educativa, així com per deixar escapar una oportunitat de reduir la pèrdua d'aprenentatges que es produeix a l'estiu. També es reflexiona sobre la necessitat de portar a terme mesures de reforç davant la pèrdua de competències causada per la pandèmia de la covid-19. Es planteja que la proposta del curs 2022-2023 ha escurçat l'horari lectiu del mes de setembre.

*Algunes de les persones expertes ha proposat "Altres opcions", sense especificar la proposta.

Síntesi de preferències:

- **Opció de consens (identificada per tots els agents d'aquest grup):** no existent.
- **Opció més mencionada:** 3. Horari complet lectiu tot el mes.
- **Altres qüestions plantejades per més d'un agent:** es planteja que l'avançament del calendari escolar requereix la coordinació de tots els agents educatius que hi intervenen per tal que sigui d'alta qualitat educativa, incloent-hi el lleure com a espai. D'altra banda, es valora que caldria assegurar les condicions necessàries perquè els centres educatius tinguin l'equip i els recursos necessaris per preparar el curs prèviament i estar en condicions d'iniciar-lo amb plena normalitat. En aquest sentit s'identifica la necessitat d'aportar criteris d'organització de la jornada laboral del mes de juliol.
- **Estratègies de compensació d'hores lectives:** compensacions al llarg de l'any i aprofitar per racionalitzar i distribuir dies lliures/vacances de manera més equilibrada al llarg del curs.

Patronal de transport escolar

Agent	Eina	Propostes					Altres consideracions	
		1. Tardes de setembre de lleure educatiu	2. Primera setmana reduïda, resta completa. Tot l'horari lectiu	3. Horari complet lectiu tot el mes	4. Primera setmana de lleure educatiu matí i tarda, resta completa i lectiva	5. Dues primeres setmanes reduïdes i lectives, resta completa i lectiva	Jornada intensiva	Opcions de consens
FECAV	E							

Arguments plantejats:

Opció valorada com a no convenient per les dificultats de garantir el servei simultani de les etapes d'infantil i primària amb el de secundària. Es planteja que no es disposaria de prou vehicles ni xofers atès que, a banda del servei escolar, també fan serveis regulars i discrecionals. També comportaria dificultats per al personal acompanyant (sovint el mateix que el del servei de menjador).

Síntesi de preferències:

- **Opció de consens (identificada per tots els agents d'aquest grup):** totes les que impliquin una sortida dels infants a les tardes sense coincidir amb les sortides dels centres de secundària.
- **Opció més mencionada:** 1. Tardes de setembre de lleure educatiu i 3. Horari complet lectiu tot el mes.
- **Altres qüestions plantejades per més d'un agent:** es planteja una limitació de mitjans de transport en les opcions que comporten la simultaneïtat dels serveis de transport dels centres d'infantil i primària i dels de secundària.
- **Estratègies de compensació d'hores lectives:** no es valoren.

4.2. En relació amb les estratègies de compensació del temps lectiu

Una vegada plantejades les preferències dels agents per les propostes efectuades, en aquesta secció es presenten les valoracions sobre possibles estratègies de compensació del temps lectiu avançat. Les opcions més mencionades han estat les següents:

1. Afegir dies als períodes de vacances ja establerts durant el curs (p. ex., vacances de Nadal o vacances de Setmana Santa).
2. Afegir dies al voltant de dies festius ja existents durant el curs de manera que s'ampliïn períodes curts de descans en els trimestres en els quals n'hi ha menys.

L'opció d'afegir més dies de lliure disposició per part dels centres no ha estat mencionada per cap agent.

Algunes de les reflexions i els arguments plantejats pels agents participants s'han referit a la conveniència d'estratègies que: a) minimitzin la desconexió de l'alumnat, b) facilitin els aspectes d'organització familiar i l'accés a serveis d'educació en el lleure i c) possibilitin una organització eficient dels serveis escolars (menjador i transport). A continuació es presenten amb més detall els arguments plantejats:

- a) Preferència per estratègies que minimitzin la desconexió de l'alumnat:
 - Es valora positivament allargar algun dia els períodes de vacances dins del curs ja que es considera que no contribuiria de manera important a augmentar la desconexió de l'alumnat durant el curs.
 - S'observa que començar les vacances d'estiu abans seria incoherent amb l'objectiu de començar el curs abans per reduir els períodes de desconexió.
- b) Preferència per estratègies que facilitin els aspectes d'organització familiar i l'accés a serveis d'educació en el lleure:
 - Es valora que l'opció d'allargar un dia o dos els períodes de vacances dins del curs no afecta de manera important aspectes de conciliació, perquè són períodes en els quals les famílies s'organitzen (p. ex., xarxa de suport, activitats de lleure educatiu, etc.). Seria el mateix en el cas d'afegir algun dia de festa entre ponts per consolidar períodes breus de descans (p. ex., quatre o cinc dies) en algun trimestre, en els quals es considera que podrien sorgir propostes de lleure educatiu per part d'entitats de lleure i associacions de famílies.
 - L'opció d'augmentar els dies de lliure disposició pot comportar dificultats d'organització familiar (p. ex., el cas de les famílies amb infants en diferents centres educatius) i de conciliació.
 - Es valora que no seria pertinent establir una "setmana blanca" durant el mes de febrer perquè només una part de les famílies poden disposar d'aquests dies de vacances.
 - Preveure dies de compensació requeriria que les organitzacions de lleure i les associacions de famílies prevegin i ofereixin activitats de lleure per als infants.
 - Es planteja el fet que a través de la compensació de dies, serien les famílies les que haurien de pagar les activitats de lleure que es duguin a terme durant aquests dies. Es posa de referència l'exemple de França, en què es destaca que les famílies es poden acollir a activitats extraescolars gratuïtes o amb preus reduïts. Es planteja que a Catalunya no es disposa d'aquesta opció, tot i que es reconeix que hi ha ajuts. Es valora, però, que no són suficients i es planteja que en qualsevol de les mesures de compensació que s'estableixin es considera pertinent que l'Administració pugui garantir l'accés de tot l'alumnat als espais i les activitats de lleure educatiu durant l'any (p. ex., destinant recursos a cobrir el cost d'aquestes activitats en els períodes de descans durant el curs com ara Nadal i Setmana Santa, entre d'altres).

- c) Preferència per estratègies adoptades pel conjunt de centres per garantir l'organització i la qualitat dels serveis:
- Es valora que afegir dies de lliure disposició complica la gestió dels menjadors (p. ex., compres, distribució i abastament de productes; gestió de calendaris laborals; etc.). Es planteja una preferència per les opcions adoptades pel conjunt de centres per poder garantir la qualitat del servei i la satisfacció de les persones usuàries. S'especifica que les opcions de "lliure elecció" no ho afavoririen i, en afegir complexitat a l'organització del servei de menjador, poden afavorir més incidències.
 - Es valora que per a les empreses de transport és més convenient tenir criteris unificats pel que fa als dies festius (de compensació) per afavorir l'organització del servei de transport escolar.

5. Consideracions finals

L'objectiu del procés d'avaluació que s'ha portat a terme ha estat, d'una banda, facilitar que els agents implicats hagin avaluat el plantejament i la implementació del programa Tardes de lleure educatiu tal com s'ha portat a terme durant el curs 2022-2023 en el marc de les mesures d'avançament del calendari escolar. En l'apartat Resultats d'aquest informe es presenten els arguments que han aportat els agents participants sobre els aspectes que es considera que han funcionat bé i sobre els que es considera que caldria millorar.

Tal com s'ha mostrat, aquests arguments s'han centrat en aspectes d'implementació relacionats, per exemple, amb la disponibilitat de recursos, la viabilitat econòmica, el tipus d'activitats que s'han portat a terme, la integració en el context de cada centre, els processos de coordinació i comunicació, i els procediments de contractació, entre d'altres. També han apuntat aspectes de disseny de la mesura, com ara la pertinència de l'objectiu en relació amb la necessitat i la coherència del plantejament operatiu amb l'objectiu. A l'últim també s'han referit als resultats esperats en termes de grau de cobertura d'alumnat, d'eficàcia i eficiència en relació amb l'objectiu o de satisfacció de les parts implicades.

La valoració de les propostes efectuades per al curs 2023-2024 mostra que, si bé les preferències dels agents no es limiten a una única proposta, n'hi ha hagut algunes que haurien estat identificades com a possibles propostes de partida per una part més àmplia d'agents. És el cas de la proposta 3, de dur a terme tot l'horari complet i lectiu el mes de setembre, seguida de la proposta 1, de dur a terme les tardes de setembre de lleure educatiu.

A l'hora de considerar aquestes dues propostes, el conjunt de les valoracions plantejades en el marc de l'avaluació apunten tres condicionants que s'haurien de complir i que poden orientar el procés de decisió: 1) assegurar l'orientació de l'estratègia plantejada al propòsit de la mesura i al compliment del principi de foment de l'equitat i la millora de la qualitat educativa; 2) garantir, en la fase de disseny, la consideració dels aspectes de viabilitat de la implementació de les propostes orientades al propòsit i als principis d'equitat i de qualitat, i 3) garantir les condicions per a la preparació del curs (incloent-hi la de les tardes de setembre). A continuació es plantegen algunes consideracions finals sobre les implicacions d'aquests condicionants en les propostes plantejades.

1. Assegurar l'orientació de l'estratègia plantejada al propòsit de la mesura i al compliment del principi de foment de l'equitat i la millora de la qualitat educativa

L'objectiu de l'avançament del calendari escolar per part del Departament d'Educació s'orienta a garantir una educació integral que acompleixi el principi d'equitat i de millora de la qualitat educativa que estableix la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació. Això comporta que l'estratègia que s'impulsi ha de ser coherent amb aquests pilars. Entre els agents consultats sembla que hi ha un consens sobre els pilars que ha de tenir el propòsit de la mesura. Aquesta consideració porta a observar que en les propostes plantejades que impliquen l'opcionalitat d'assistència de l'alumnat resulta més difícil garantir la participació d'una part concreta de l'alumnat o del seu conjunt per generar condicions que garanteixin l'equitat educativa. De la mateixa manera, les opcions que no tenen en compte una atenció adequada a l'alumnat amb NEE, tampoc garantirien l'equitat i la qualitat educativa.

D'altra banda, l'avaluació evidencia la necessitat d'identificar el valor afegit de la mesura que s'impulsi entre la resta de mesures de la política educativa que s'orienten al mateix propòsit i que constitueixen l'estratègia del Departament d'Educació per assolir-lo. Des d'aquest punt de vista, pot ser útil delimitar la contribució específica de la proposta que s'esculli explicitant de quina manera afavoreix els objectius plantejats entre el conjunt de mesures i estratègies que s'orienten a aquest objectiu i que poden tenir més o menys grau de desplegament. Un

exemple de reflexió que s'ha exposat en aquest sentit ha estat la referida al fet que si bé la millora del calendari no solucionaria les dificultats d'aprenentatge d'una part de l'alumnat, sí que podria contribuir a disminuir una possible pèrdua d'aprenentatges durant les vacances d'estiu d'una part de l'alumnat. Una pregunta rellevant a fer-se no seria, llavors, si la millora del calendari escolar, l'avançament del curs o una opció determinada de com organitzar-ho són mesures suficients per abordar les necessitats plantejades, sinó si poden contribuir a cobrir-les. Aquesta reflexió pot ajudar a considerar opcions que es descartarien inicialment perquè no resoldrien la necessitat global.

2. Garantir, en la fase de disseny, la consideració dels aspectes de viabilitat de la implementació de les propostes orientades al propòsit i als principis d'equitat i de qualitat

L'experiència de l'organització de les Tardes de lleure educatiu en el curs 2022-2023 ha comportat un valuós aprenentatge sobre viabilitat. Les valoracions dels agents participants en el procés d'avaluació plantegen reflexions rellevants sobre aquest aspecte que s'han de tenir en compte a l'hora de valorar les opcions que estiguin alineades amb el propòsit establert. Els principals factors de viabilitat que han determinat la implementació de les Tardes de lleure educatiu del curs 2022-2023 han estat les següents:

- Recursos. Ens referim a la dotació, la coordinació i la disponibilitat de recursos humans (p. ex., de supervisió, coordinació i execució de les activitats), als espais necessaris (p. ex., patis i aules condicionats per mitigar els efectes de la calor i de lliure accés sense generar incompatibilitats amb les activitats de preparació del curs dels equips docents) i als materials (suficients i diversos per atendre la diversitat de necessitats de l'alumnat). En relació amb la implementació de les Tardes de lleure educatiu, alguns agents plantegen la possibilitat que no es disposi de prou monitors qualificats i amb experiència per repetir l'opció del curs 2022-2023. D'altres, per exemple, destaquen la incompatibilitat de l'ús dels espais dels centres educatius entre les activitats docents de preparació presencial del curs, que requereixen un cert silenci, focalització i disponibilitat de les aules, i les activitats de lleure educatiu que es puguin portar a terme als mateixos espais.
- Orientacions, temps de preparació i espais de coordinació. Es planteja la necessitat que les activitats impulsades pel Departament dins dels centres educatius, perquè s'orientin als pilars del propòsit mencionats, han d'estar alineades i inserides dins dels projectes educatius de centre, han d'haver comptat amb la consulta dels consells escolars i han d'estar adaptades a les especificitats, els contextos i els entorns de cada centre. En relació amb la implementació de les Tardes de lleure educatiu que s'ha portat a terme el curs 2022-2023, si bé alguns agents plantegen que el proveïment d'instruccions concretes per part del Departament sobre aquesta qüestió i la disponibilitat de temps de preparació podrien millorar la planificació de les activitats i el tipus d'activitats portades a terme, d'altres qüestionen que el temps disponible per fer-les (1 hora reduïda a uns 45 min aproximadament si es descompten els temps d'entrada i sortida de l'alumnat) possibiliti fer activitats de lleure educatiu que requereixen una organització prèvia i un tancament.
- Afectació als serveis de menjador i al transport escolar. S'evidencia la necessitat de valorar la possible afectació de les opcions que estiguin orientades al propòsit establert (aprenentatge, equitat i qualitat) i que siguin viables pel que fa a la implementació, en el servei de menjador i el servei de transport escolar. L'experiència de les Tardes de lleure educatiu del curs 2022-2023 ha evidenciat el risc d'absentisme a les tardes malgrat no comportar un cost per a les famílies. Alguns agents plantegen que aquest absentisme, en el qual poden influir diversos factors (p. ex., tipus de temps de les tardes no lectiu i no obligatori, percepció de les famílies del valor afegit de les activitats dutes a terme, condicions de calor, etc.), ha pogut contribuir a la reducció de l'ús del servei de menjador en una part important dels centres educatius. Es reflexiona sobre les repercussions que aquesta baixada de l'alumnat usuari pot tenir en l'augment del cost unitari per la redistribució dels costos fixos. D'altra banda, també resulta necessari valorar l'afectació que pot tenir en l'organització del transport escolar. Els agents participants plantegen que

la disponibilitat actual de vehicles, xofers i acompanyants pot ser insuficient per garantir les opcions que impliquen simultaneïtat del servei de transport escolar entre etapes educatives, com ara les opcions que plantegen jornada de matins i sortides a les 15 hores, aproximadament.

El tipus de reflexions generades en el procés d'avaluació evidencia que els principals reptes plantejats en les Tardes de lleure educatiu del mes de setembre han estat principalment operatius, és a dir, d'implementació, sense qüestionar-se el valor àmpliament reconegut del lleure educatiu en l'educació integral dels infants.

3. Garantir les condicions per a la preparació del curs (incloent-hi la de les tardes de setembre)

L'organització de les tardes del mes de setembre en el marc de l'avançament del calendari escolar ha d'anar acompanyada de mesures per generar les condicions necessàries per a la preparació del curs per part dels equips docents. Una d'aquestes condicions plantejades en el procés d'avaluació, per exemple, és la disponibilitat de temps de preparació. La quantitat de temps que caldria establir seria l'equivalent aproximadament a la dels dies d'avançament del curs, si bé es destaca l'existència d'altres condicions necessàries que determinarien les opcions de relocalització d'aquest temps (aproximadament uns cinc dies a infantil i primària, i tres dies a secundària). Algunes d'aquestes condicions per a la preparació del curs són la necessitat de disposar dels equips de centre configurats (p. ex., a través dels nous nomenaments i la incorporació del personal nouvingut) o les assignacions d'alumnat als centres (inscripcions) efectuades per poder configurar els grups classe. En el cas de l'educació infantil s'afegeix la necessitat d'haver pogut fer les entrevistes a les famílies entrants d'I3 per conèixer les necessitats dels infants.

Una part dels agents consultats en l'avaluació planteja que la idea del Departament d'Educació de facilitar la preparació de curs els cinc primers dies de juliol (mes laboral no lectiu), que requereix la presencialitat dels equips docents per mitjà de la Instrucció d'inici de curs 2022-2023, ha generat discrepàncies d'una part del sector docent, que planteja dues argumentacions principals:

1. Si bé el Departament ha avançat els processos administratius i contractuals per garantir la configuració dels equips docents a 1 de juliol (p. ex., avançament de nomenaments), no s'hauria pogut garantir la configuració completa dels equips en aquesta data (p. ex., no s'hauria pogut comptar amb la incorporació de substitucions de baixes). D'altra banda s'exposa que el retard en el procés de matrícula viva no hauria permès l'assignació de centres per a tot l'alumnat en aquesta data.
2. Es qüestiona la pertinència de poder ser requerit presencialment al centre els cinc primers dies de juliol per preparar el curs tal com està establert en la Instrucció d'inici de curs 2022-2023, argumentant que, fins a aquest curs, no havia estat un requisit la presencialitat dels equips docents en aquest mes laboral, que es podia dedicar a formació o a la preparació no presencial del curs.¹²

12. El document Instruccions d'inici de curs 2022-2023, de 22 de juny de 2022, que modifica el Document per a l'organització i la gestió dels centres per al curs 2022-2023, estableix en l'apartat d'horari general del personal docent (pàg. 50) que: "El personal docent dels centres educatius públics pot iniciar les activitats d'organització del curs 2023-2024 un cop hagi finalitzat les activitats de tancament del curs 2022-2023. Tot i que amb caràcter general el personal docent dedica el mes de juliol a fer activitats de formació, la direcció del centre pot convocar el professorat que tingui nomenament vigent durant el mes de juliol de 2023 i que, a més, hagi obtingut una destinació provisional al seu centre per al curs 2023-2024 en l'adjudicació de destinacions provisionals amb efecte d'1 de setembre de 2023, per organitzar el nou curs escolar durant els cinc primers dies feiners de juliol. Durant el període indicat, el personal docent titular de la plantilla del centre té l'horari laboral setmanal que s'estableix amb caràcter general per al personal funcionari de la Generalitat de Catalunya, que actualment és de 37 hores i 30 minuts setmanals."

3. Algun dels agents participants en l'avaluació hi ha afegit l'argument sobre la necessitat de descansar del professorat després del tancament de curs per prendre una certa distància, avaluar com ha anat el curs anterior i plantejar millores i canvis en la preparació del nou curs.

El primer argument posa sobre la taula la necessitat de seguir treballant per fer possible la configuració dels equips de centre i les assignacions de l'alumnat abans del moment d'iniciar la preparació de curs. El segon i tercer arguments apuntarien la necessitat de millorar el plantejament de l'organització del temps laboral del mes de juliol per possibilitar tant la formació del personal docent, com la preparació del curs en unes condicions que ho facilitin (p. ex., havent tancat el curs anterior, possibilitant la coordinació i la reunió dels equips docents, etc.).¹³

13. En aquest sentit, agents del sector docent i famílies participants en l'avaluació han fet algunes propostes de reorganització de la preparació del curs que es presenten a continuació: 1) que el mes de vacances dels equips docents sigui del 15 de juliol al 15 d'agost i que el 15 d'agost es disposi de tota la plantilla a l'escola; 2) que s'incorpori el personal docent la darrera setmana d'agost per tenir prou temps per a totes les tasques prèvies, i 3) que el professorat canviï una setmana laboral de juliol per fer vacances i poder descansar, per avançar-ne la incorporació en iniciar-se el curs.

Annexos

Agents participants

Entrevistes efectuades

Agent	Organització	Persona entrevistada	Data de l'entrevista
Sindicats docents	USTEC-STEs. Unió Sindical de Treballadors i Treballadores de l'Ensenyament de Catalunya	Iolanda Segura Agustí Pérez	22/11/2022
	CCOO. Comissions Obreres	Marga Romartínez	23/11/2022
	Intersindical-CSC	Laia Fonts Balaguer	15/11/2022
	ASPEPC-SPS. Sindicat Professors de Secundària	Xavier Massó	15/11/2022
	UGT. Unió General de Treballadores i Treballadors	Lorena Martínez	21/11/2022
Federacions de famílies	AFFAC. Associacions Federades de Famílies d'Alumnes de Catalunya	Lidon Gasull	10/11/2022
	FAPAES. Federació d'Associacions de Famílies d'Alumnes d'Ensenyament Secundari de Catalunya	Lluís Vila	18/11/2022
	FAPEL. Federació d'Associacions de Pares i Mares d'Alumnes d'Escoles Lliures	Josep Manel Prats	16/11/2022
	Dinca. Federació d'entitats socials en l'àmbit de la discapacitat intel·lectual	Toni Garrich	16/11/2022
	CCAPAC. Confederació Cristiana d'Associacions de Pares i Mares d'Alumnes de Catalunya	Mar Pla	14/11/2022
Lleure educatiu	ACELEC. Associació Catalana d'Empreses de Lleure, l'Educació i la Cultura	Pep Montes	16/11/2022
	La Confederació. Pere Tarrés	Eva Moya	17/11/2022
	La Confederació. Fundesplai	Froilan Salgado	11/11/2022
Patronal de gestores de menjadors	AEROCAT. Associació Empresarial de Restauració Col·lectiva de Catalunya	Amadeu Baldomà	11/11/2022
	ACERCO. Associació Catalana d'Empreses de Restauració Col·lectiva	Raimon Bagó	23/11/2022
Patronal de transport escolar	FECAV. Federació Empresarial Catalana d'Autotransport de Viatgers	Mireia Ruiz	17/11/2022
Ens locals	ACM. Associació Catalana de Municipis	Sònia Oriola	18/11/2022
	FMC. Federació de Municipis de Catalunya	Jordi Seguer	18/11/2022
Consell Nacional dels Infants	CNIAC. Consell Nacional dels Infants i els Adolescents de Catalunya	Roc Morella	24/11/2022

Grups de reflexió

Equips directius. Divendres, 11 de novembre, de 10.00 a 12.00 hores

Cognom	Nom	Centre/Organització	Titularitat	Espai participatiu
Amat Briones	Cristina	Escola Joan Maragall (VOC)	Pública	Qüestionari
Ballbè	Silvana	Escola La Roureda (MVO)	Pública	Sessió de reflexió (09/11/22)
Bayo	Maite	Escola Garona de Vielha (Pirineu)	Pública	Qüestionari
Blancher	Oriol	Agrupació Escolar Catalana	Concertada	Sessió de reflexió
Bolanyo	Montserrat	CEE Garbé (Tarragona)	Pública	Sessió de reflexió
Cardillo	Hugo	Escola La Parellada (Tarragona)	Pública	Sessió de reflexió
Comaposada	Josep M.	Institut Milà i Fontanals (Penedès)	Pública	Qüestionari
Coromina	Sandra	Escola Gaspar de Queralt (Girona)	Pública	Sessió de reflexió
Diaz Castillo	Jose Luis	Federació Catalana de Centres d'Ensenyament (FECACEN)	Concertada	Sessió de reflexió
Martí	Albert	Confederació de Centres Autònoms d'Ensenyament de Catalunya	Concertada	Sessió de reflexió
Martín Barea	Roser	Escola Rafel Casanova (Barcelona)	Pública	Sessió de reflexió
Massó	Xesca	Escola El Carmel (Barcelona)	Pública	Sessió de reflexió
Ramírez Varela	Arturo	Escola Sant Jaume (Baix Llobregat)	Pública	Sessió de reflexió
Ruiz	Meritxell	Fundació Escola Cristiana de Catalunya	Concertada	Qüestionari
Salazar	Olga	Escola Portitxol (Girona)	Pública	Trasllat de valoracions
Vila Farràs	Joan	Associació de Professionals de Serveis Educatius de Catalunya (APSEC)	Concertada	Sessió de reflexió

Personal PAS-PAE. Divendres, 11 de novembre, de 10.00 a 12.00 hores

Cognom	Nom	Centre/Organització	Espai participatiu
Batlle	Montserrat	Junts	Sessió de reflexió (09/11/22)
Canadet	Silvia	USTEC-STEs (IAC)	Sessió de reflexió
Estrada	Iolanda	UGT	Sessió de reflexió
Mañé	Conxita	CCOO	Sessió de reflexió
Vilar	Susana	AMRC	Qüestionari

Personal docent. Dimecres, 9 de novembre, de 15.00 a 17.00 hores

Cognom	Nom	Centre educatiu	Espai participatiu
Álvarez García	Sandra	Institut Escola Lluís Millet (Santa Coloma de Gramenet)	Sessió de reflexió
Amado Mezquita	Raquel	Escola La Llacuna del Poblenou (Barcelona)	Sessió de reflexió
Carrió Soler	Anna	Escola Marjal de les Cases d'Alcanar (Montsià)	Qüestionari
Civit Rovirosa	Maria del Carme	Escola Angeleta Ferrer (Mataró)	Sessió de reflexió
Congost Pujol	Ester	Escola Santa Pau (Figueres)	Qüestionari
Esquius Grandón	Dolors	Escola Sant Pere (Monistrol de Montserrat)	Sessió de reflexió
Gibert Sau	Santi	Escola Marta Mata (Girona)	Qüestionari
Martos Garcia	Paula	Escola Pla de Dalt (Salt)	Qüestionari
Meilán Torres	Juanjo	Escola Ciutat Jardí (Lleida)	Sessió de reflexió
Parreu	Juan José	Escola Europa (Salou)	Sessió de reflexió
Piqué Ortoll	Esther	Escola Marta Mata (El Vendrell)	Sessió de reflexió
Puerto Camafort	Maria	Escola Bellvitge (L'Hospitalet de Llobregat)	Sessió de reflexió
Sáez Pujol	Montserrat	Escola Puig i Cavaller de Gandesa (Terra Alta)	Qüestionari

Famílies. Divendres, 11 de novembre, de 10.00 a 12.00 hores

Cognom	Nom	Centre educatiu	Espai participatiu
Abellán	Jesús	Escola Òrrius (Òrrius). Escola rural	Qüestionari
Alcántara	Antonio	Institut Escola El Viver (Montcada i Reixac)	Qüestionari
Armengol Solsona	Sara	Escola Enric Farreny (Lleida)	Qüestionari
Camacho Casado	Nidia	Pla de Girona (Girona)	Qüestionari
Castillo Tarragon	Lara	Escola Pompeu Fabra (Sant Adrià de Besòs). SIEI	Qüestionari
Curto Ferré	Helena	Escola Europa (Salou)	Qüestionari
Dalmas Brugué	Anna	CEE Font de l'Abella (Girona)	Sessió de reflexió
Duz Palau	Carles	Escola Lanaspà (Giralt-Terrassa)	Sessió de reflexió
Fibla	Xavier	Escola Joan Baptista Serra (Alcanar). Escola rural	Qüestionari
Fleta	David	Escola Lavínia (Barcelona)	Sessió de reflexió
Gimenez	Carolina	Escola Duran i Bas (Barcelona)	Sessió de reflexió
Plana	Glòria	Escola Ventós i Mir (Badalona)	Sessió de reflexió
Prieto Pérez	Erica	Escola Els Pins (Castelldefels)	Qüestionari
Quer	Sònia	Escola Duran i Bas (Barcelona)	Sessió de reflexió

Persones expertes. Qüestionaris

Cognom	Nom	Organisme
González	Sheila	Departament de Ciència Política (Facultat de Dret). Universitat de Barcelona
Larroya	Núria	Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya
Sintes	Elena	Fundació Jaume Bofill

Valoracions d'aspectes més enllà de les tardes de lleure educatiu

En aquest apartat s'inclouen les reflexions efectuades pels agents participants que surten de l'abast de l'avaluació, és a dir, que no fan referència directament a la mesura de les Tardes de lleure educatiu.

Aquestes reflexions fan referència a: 1) l'avançament del curs escolar, 2) l'organització del calendari i la preparació del curs, 3) la presencialitat als centres dels equips docents durant el mes de juliol i 4) la jornada intensiva.

1. Sobre l'avançament del curs escolar

En relació amb la pertinència d'avançar el calendari escolar, es recullen dos tipus d'arguments. En primer lloc, alguns agents consideren que no seria necessari avançar el calendari. Alguns dels arguments plantejats són els següents:

- Avançar el calendari no té efecte en la millora de l'aprenentatge de l'alumnat amb dificultats d'aprenentatge.
- L'escola no pot ser l'element que cobreixi les necessitats de conciliació de les famílies. Són els agents econòmics i l'administració sectorial corresponent els que han d'impulsar mesures per poder, precisament, facilitar que les famílies disposin de més temps de cura dels infants.
- L'avançament implica una "retallada" de les condicions laborals.

En segon lloc, alguns agents consideren necessari que:

- "L'escola" acompanyi els canvis socials, en aquest cas el referit a la millora de la conciliació de la vida laboral i de cura, a través de la racionalització del calendari escolar, entre d'altres.
- Es generi un acord sobre la racionalització del calendari en el marc d'un procés en el qual es puguin plantejar escenaris i consensuar solucions tenint en compte la tensió existent en el sector educatiu pels reptes que s'estan abordant i els recursos disponibles.
- Seria millor que totes les etapes comencessin el curs el mateix dia.

A l'hora de plantejar l'avançament del curs, el conjunt dels agents mostren acord en la necessitat de condicionar els centres educatius per mitigar els efectes de la calor que s'estenen al llarg del calendari escolar en l'alumnat i els equips de centre.

2. Sobre l'organització del calendari i la preparació del curs

Es planteja que el principal factor de viabilitat de l'avançament del curs és la disponibilitat prèvia de temps per preparar el curs. Altres factors que també s'han plantejat són el tancament del curs anterior, la constitució dels nous equips de centre i la configuració dels grups classe.

Alguns dels aspectes que determinats agents han considerat que es podrien millorar sobre la preparació del curs 2022-2023 han estat els següents:

- Hi ha hagut equips directius que han hagut de treballar tot el mes de juliol per preparar el curs. Es planteja que en alguns casos hi ha hagut una certa confusió entre les direccions i el professorat sobre si havien d'anar als centres educatius els cinc primers dies de juliol. Hi hauria hagut diferents interpretacions entre les direccions de centre sobre la presencialitat dels equips els cinc primers dies de juliol. Això hauria generat algunes incidències (p. ex., en el pagament de dietes a professorat que s'hauria desplaçat a un altre centre a preparar el curs atesa la interpretació de la necessitat de ser present els

cinc primers dies de juliol, la desorientació del professorat interí o del professorat que havia finalitzat el contracte el mes de juliol i que no tenia centre assignat, etc.).

- En alguns casos, durant el mes de setembre s'hauria donat a la vegada l'inici de l'activitat lectiva i la seva preparació per una part del professorat. Des d'aquest punt de vista es manifesta que s'ha pogut tenir la sensació que el curs s'iniciava sense estar del tot preparat. Es planteja que s'hauria de començar a preparar el curs molt abans i es posa d'exemple iniciar-ho el mes de març. També es reflexiona que es pot deixar l'esquema preparat el mes de juliol, però que es necessita temps quan comença el curs per preparar els aspectes materials.
- En alguns casos, no s'ha conegut el perfil del professorat assignat als centres fins a l'1 de setembre, la qual cosa ha dificultat fer tutories en aquest mes.
- En alguns casos, hi ha hagut un retard en la incorporació del personal PAS/PAE als centres, tot i els nomenaments efectuats al final d'agost.
- En alguns casos, hi ha hagut professorat nou que s'ha incorporat pocs dies abans que comencés l'alumnat (cobertura de vacants i nomenaments d'última hora). En alguns casos es van incorporar als centres un cop iniciat el curs.
- Hi ha hagut nomenaments de personal docent amb necessitat de fer entrevista durant el mes d'agost.
- En alguns casos, els equips docents han tingut poc temps per contactar les famílies de l'alumnat inscrit a través de la matrícula viva.
- En alguns casos, no s'haurien pogut preparar les aules perquè s'estaven utilitzant per a les activitats de lleure educatiu a les tardes.
- En alguns casos, les dinàmiques de les activitats de lleure educatiu haurien generat algunes molèsties per als equips docents durant les tardes, moment dedicat a preparar el curs. La principal molèstia hauria estat el soroll generat als patis.
- La calor ha generat malestar als equips docents a les tardes, moment dedicat a preparar el curs.
- En alguns casos, no s'ha pogut fer una bona acollida al nou professorat assignat al centre.
- La celeritat en la gestió de l'avançament del calendari va contribuir que s'haguessin de modificar ràpidament els documents de gestió de centre, que se sotmeten a les meses per fer-hi contribucions.
- El fet que fins al mes d'octubre no s'hagi disposat dels currículums en algunes etapes ha dificultat la preparació del curs.
- Una part del personal dels centres de titularitat concertada ha treballat el mes de juliol en la preparació del curs malgrat que aquest mes està reservat a les vacances en el conveni.
- La neteja d'alguns espais en alguns centres hauria estat deficient abans d'iniciar-se el curs.

Alguns dels aspectes que determinats agents participants han considerat importants per a la reorganització del calendari són els següents:

- Consideració del nombre de dies lectius establerts en la LEC.
- Avançament de les assignacions de centre perquè l'alumnat de les llistes d'espera tingui centre assignat quan comença el curs.
- Avançament de les entrevistes a les famílies el mes de juliol, si bé es planteja que del juliol al setembre els infants poden haver canviat.
- Evitar que els horaris de sortida dels centres d'infantil i primària coincideixin amb els de secundària, atès que podria no haver-hi prou flota de vehicles ni xofers per doblar els serveis i cobrir-los tots a l'hora.
- Preveure la disponibilitat d'acompanyants dels autocars, ja que una part d'aquestes persones són les mateixes que fan el servei de migdia, i es necessitaria que deixessin d'atendre aquest servei per situar-se amb els autobusos a les entrades dels centres educatius.
- En el cas que coincidissin els horaris de sortida dels centres d'infantil i primària amb els de secundària, el desdoblament del servei de transport podria comportar un augment del cost.
- Abordar el procés de racionalització del calendari des de la contribució i l'esforç de totes les parts. Es té la percepció que una part del professorat centra els arguments del seu

desacord amb l'avançament del curs en aspectes relacionats amb les condicions laborals més que en els fonaments pedagògics.

- Preveure l'adaptació dels serveis de neteja dels centres educatius.
- Als centres de titularitat concertada, es destaca que:
 - El professorat ha tingut menys temps per preparar el curs.
 - La preparació del curs s'ha de portar a terme abans que s'iniciï, no al setembre. Es manifesta que el fet que el mes de juliol estigui reservat actualment a les vacances fa que una part del personal consideri que s'haurà de canviar l'organització de la preparació.
 - Es dona la necessitat d'avançar les contractacions de professorat per al juliol.
 - El conveni col·lectiu limita el temps de preparació del curs.

3. Sobre la presencialitat als centres dels equips docents durant el mes de juliol

Durant el procés d'avaluació s'han recollit reflexions sobre la presencialitat del personal docent als centres en el mes de juliol en diferents sentits:

- Es descriu que al mes de juliol, hi hauria una part del professorat que deixa d'anar als centres educatius. Es planteja que a partir de l'1 de juliol, no hi hauria un "horari laboral marcat". Es descriu que segons la instrucció d'inici de curs, el mes de juliol està reservat a formació i a estar a disposició del centre per fer tasques degudament justificades (p. ex., fer un claustre extraordinari). També es planteja que les vacances del personal docent són a l'agost segons l'Estatut bàsic de l'empleat públic.
- Es planteja que durant el mes de juliol els docents preparen el curs des de casa o des d'altres indrets. Es reflexiona que durant el curs es fa difícil desplaçar-se a altres indrets a la recerca de recursos educatius i que per preparar el curs no es requeriria presencialitat als centres.
- Alguns agents destaquen que part de les formacions que el professorat fa el mes de juliol són internacionals i impliquen viatjar fora de Catalunya. Haver d'estar presents als centres educatius pot generar una incompatibilitat. Es destaca que l'organització del curs 2022-2023 ha comportat que, en alguns casos, el professorat que tenia previst marxar a l'estranger hagi hagut d'anul·lar les formacions. Una de les casuístiques específiques mencionades ha estat la del professorat de formació professional que pot tutoritzar pràctiques en empreses de l'alumnat durant aquest mes.
- D'altra banda, algun dels docents participants ha plantejat que no tindria sentit que el professorat vagi al centre el mes de juliol perquè l'equip que planifica i que hi ha de ser és la junta directiva. S'hi afegeix que la tasca del professorat és impartir classes.
- També es reflexiona sobre el fet que la qüestió de la necessitat de descans dels equips docents estaria relacionada amb la necessitat de racionalitzar el calendari en conjunt. Es descriu que hi ha models en altres països, com França o el Regne Unit, que en alternar períodes de descans al llarg de l'any i tenir vacances d'estiu més curtes, permeten aquest descans durant l'any. En aquest sentit es manifesta que es considera que s'ha de generar un acord amb el conjunt de les parts implicades, com ara els equips docents i les famílies.

4. Sobre la jornada intensiva

En el marc d'aquest procés també s'han plantejat valoracions sobre la pertinència d'implantar un model de jornada intensiva a les etapes d'infantil i primària.

Una part dels equips docents consultats considera que les Tardes de lleure educatiu han permès assajar un model de jornada intensiva, tot i que els agents que ho han plantejat no han tingut en compte que l'horari que s'ha dut a terme ha estat reduït (quatre hores diàries en lloc de cinc), s'han mantingut les mateixes estones de pati i l'alumnat ha assistit a les tardes. És a dir, es planteja des del punt de vista de la intervenció del professorat. Alguns dels arguments plantejats són que es considera positiu que l'alumnat disposi de temps a les tardes per fer l'activitat que vulgui. S'hi afegeix que les tardes, en el marc de la jornada intensiva, són perquè el professorat planifiqui i prepari les classes.

Una part de les famílies i de les expertes consultades considera que la jornada intensiva tindria un impacte negatiu en l'equitat educativa perquè es faria un pas enrere a garantir entorns d'aprenentatge reglat a les tardes al conjunt dels infants. S'afegeix que la jornada intensiva pot comportar que moltes famílies decideixin no quedar-se al menjador i que això té implicacions en termes d'equitat. Addicionalment, alguns gestors de menjador plantegen el risc que un increment dels costos fixos del menjador pugui generar un encariment del servei per persona usuària.

Algunes veus d'alguna organització sindical plantegen que el canvi a jornada intensiva hauria de comportar una inversió de recursos per garantir el menjador gratuït a totes les famílies i activitats de lleure complementàries de qualitat, especialment per als infants que no hi tenen accés. Alguns agents han plantejat que aquest model s'hauria de negociar a cada centre educatiu.